

Helsingin kaupunki

Kaupunginkanslia

3/2016

Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Helsingin kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 3/2016

Toimittaja	Mari Rajantie
Taitto	Maya Sorja
Kannen kuva	Metropolia Myllypuron kampus, havainnekuvat elokuussa 2016 / Helsingin kaupunki /Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy ja Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy
Jakelu	Mari Rajantie, puh. (09) 310 73043, mari.rajantie@hel.fi
Internet	www.hel.fi/kaupunginkanslia
ISSN	1456-0720

Sisällys

4	Yhteenveto
6	Väestömuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi-elokuussa 2016
7	Työllisyys vuoden 2016 elokuussa (TEM:n tiedot)
9	Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö
11	Henkilöstön saatavuus kaupungin tehtäviin
13	Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä
15	Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskema
18	Verotulot
21	Maksuvalmius
23	Antolainat
24	Ottolainat
25	Talouarvion toteuttamisennusteet toimialoittain
26	Kaupunginjohtajan toimiala
28	Taloushallintopalvelut-liikelaitos
30	Rakennus- ja ympäristötoimi
31	Tukkuutori
31	Hankintakeskus
31	Rakennusvirasto
32	Stara
32	Pelastuslaitos
32	Ympäristökeskus
33	Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos
35	Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitos
36	Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi
37	Sosiaali- ja terveysvirasto
39	Varhaiskasvatusvirasto
40	Sivistystoimi
41	Opetusvirasto
41	Suomenkielinen työväenopisto
42	Ruotsinkielinen työväenopisto
42	Kaupunginkirjasto
42	Taidemuseo
42	Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö
42	Kaupunginmuseo
43	Kaupunginorkesteri
43	Korkeasaaren eläintarha
43	Nuorisoasiainkeskus
43	Liikuntatoimi
43	Tietokeskus
44	Oiva Akatemia
45	Työterveys Helsinki
46	Kaupunki-
46	suunnittelu- ja kiinteistötoimi
47	Kaupunkisuunnitteluvirasto
47	Kiinteistövirasto
48	Asuntotuotantotoimisto
48	Rakennusvalvontavirasto
49	Tilan käytön tehokkuus
50	Investoinnit
64	Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset

Yhteenveto

Vuoden 2016 talousarvion kolmannen toteutumisen-
nusteen mukaan kaupungin tuloslaskelma toteutuu
talousarviossa ennakoitua parempana. Kaupungin vuo-
sikate on ennusteessa 453 milj. euroa kun se talousar-
viossa on 269 milj. euroa. Toimintakatteen ennakoidaan
toteutuvan 45 milj. euroa talousarviota parempana ja
vero- ja valtionosuustuloja ennakoidaan kertyvän 130
milj. euroa talousarviota enemmän.

Vuonna 2016 vuosikate toteutuu ennusteen mukaan
edellistä vuotta parempana (260 milj. euroa vuonna
2015).

Toimintakatetta parantaa merkittävästi kilpailukykyso-
pimuksesta aiheutuvan lomarahaleikkauksen jaksotus
(23,5 milj. euroa) jo tälle vuodelle. Menot pienenevät
myös HSL:n maksuosuuden palautuksesta (6,3 milj.
euroa) länsimetron viivästymisestä johtuen. Menoyli-
tyksiä ennustetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (9,2
milj. euroa), varhaiskasvatustoimissa (2,0 milj. euroa) ja

opetustoimissa (5,7 milj. euroa). HUSin osalta ylijäämä-
palautukset vuodelta 2015 tasapainottavat toiminnan
ylitystä ollen 6,3 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate kattaa ennusteen mukaan poistot
(vuonna 2015 vastaava luku oli 69 %).

Ennusteen mukaan käyttötalouden strategiatavoite to-
teutuu vuoden 2016 osalta. Ennusteen mukaiset menot
alittavat strategiatavoitteen 12,5 milj. eurolla.

Ennusteen mukaan strategiatavoitteen mukaiset
toimintamenot (eli sisäiset erät huomioiden sekä ilman
liikelaitoksia ja strategiatavoitetarkastelun ulkopuolella
olevia TA-kohtia tarkasteltuna) toteutuvat 0,58 % eli 23
milj. euroa vuoden 2015 toteumaa korkeampana.

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitok-
sia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelli-
seltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen

Strategiatavoitteen tarkastelu

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	Ennuste 2016 1 000 €
Väestönkasvun %-muutos (Väestöennuste kesä 2016)	1,31	1,21	1,19
Peruspalvelujen hintaindeksin %-muutos (huhtikuu 2016)	0,60	1,20	1,00
Menokasvu ilman tuottavuuden parantamista (2013 TP)	1,91	2,41	2,19
Tuottavuuden parantaminen -1,0 %-yksikkö	-1,00	-1,00	-1,00
Strategiatavoitteen mahdollistama menokasvu	0,91 %	1,41 %	1,19 %
Strategiatavoitteen mahdollistama menotaso	3 958 346		4 005 450
Väestömäärään ja turvapaikanhakijoihin liittyvät lisäykset strategiatavoitteeseen			37 980
Yhteensä			4 043 430
		Ylittää strat. tavoitteen	Alittaa strat. tavoitteen
		-8 731	12 531
YHTEENSÄ (bruttobudjetoidut yksiköt sekä tuet hallintokunnille)	4 007 591	4 052 161	4 030 899
Menokasvu edellisestä vuodesta prosentteina	2,38	1,11	0,58
Menokasvu edellisestä vuodesta euroina	93 286	44 570	23 308

perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 152 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 620 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 509 milj. euroa eli 82 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 181 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointeihin on yhteensä käytettävissä 832 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 690 milj. euroa eli 83 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100 milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 277 milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteistökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä Pasilan keskustakorttelin ajoittumisesta samalle vuodelle. Vuodelle 2016 kirjautuvista myyntituloista suurin osa tuloutuu kaupungille vasta useamman vuoden aikana. Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. . Myynneistä arvioidaan saatavan 59 milj. euroa, tuloutuksen jakautuessa suurelta osin usealle vuodelle. Metropolian ammatti-korkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä kirjautuvista yhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan tulevana vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampukseen.

Investointien tulorahoitus % vuonna 2016 on ennus-

teen mukaan 64 % (vuonna 2015 vastaava luku oli 47 %). Vaikka vuosikatteen ennakoidaan toteutuvan hyvänä ja kattaen poistot, jää vuosikate selvästi investointitasosta. Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa ja uutta lainaa tarvitaan maksuvalmiuden säilyttämiseksi riittävällä tasolla tämän hetken arvion mukaan 110 milj. euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lainakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n kalustohankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj. euroa) johdosta.

Kaupungin taloudellinen asema on muuttunut vuodesta 2014 oleellisesti Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisen seurauksena. Helen Oy:n ja Helsingin Satama Oy:n liikevoitot eivät enää vuonna 2015 sisältyneet kaupungin vuosikatteeseen, minkä seurauksena kaupungin tulorahoituksen taso aleni vuonna 2015 selvästi aikaisemmista vuosista.

Vuonna 2015 kaupunki ei saanut osinkotuottoja Helen Oy:ltä. Vuoden 2016 talousarviossa asetetun tavoitteen mukaisesti suunnitelmakaudella Helen Oy jakaa tuloksestaan noin 50 % osinkoina alkaen ensimmäisen toimintavuotensa eli vuoden 2015 tuloksesta vuonna 2016. Vuonna 2016 Helen Oy:n maksama osinko on 34 milj. euroa eli lähes talousarviossa ennakoitun mukainen.

Strategiatavoite investointien rahoittamisesta tulorahoituksella

	2011	2012	2013	2014	2015	Ennuste 3 2016
Vuosikate	574	439	473	481	260	453
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	104	277
Rakennusten ja osaketilojen myynti	8	22	6	19	8	59
Vuosikate sekä kaupungin maan, rakennusten sekä osaketilojen myyntitulot yhteensä	617	541	558	605	372	789
Investoinnit	683	650	647	549	493	690
Erotus	-66	-109	-89	56	-121	99

Väestömuutosten ennakkotietoja Helsingissä tammi- elokuussa 2016

Vuodenvaihteessa 2015/2016 Helsingissä asui vakituisesti 628 208 asukasta. Elokuun loppuun mennessä on asukasmäärä ennakkotietojen mukaan lisääntynyt 5 315 henkeä. Edellisvuonna samaan aikaan kirjattiin lisäystä 5 364 henkeä.

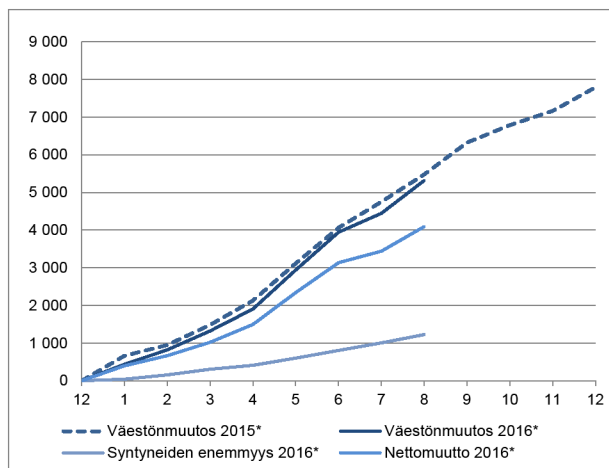
Syntyneitä oli 37 ja kuolleita 25 edellisvuotta vähemmän. Syntyneiden enemmitys oli 12 henkeä pienempi kuin vastaavana ajanjaksona vuosi sitten.

Helsinkiin muutti 542 henkeä enemmän tammi-elokuussa 2016 kuin edellisvuonna samaan aikaan ja Helsingistä muutti pois 579 henkeä enemmän. Tulomuutto koti-

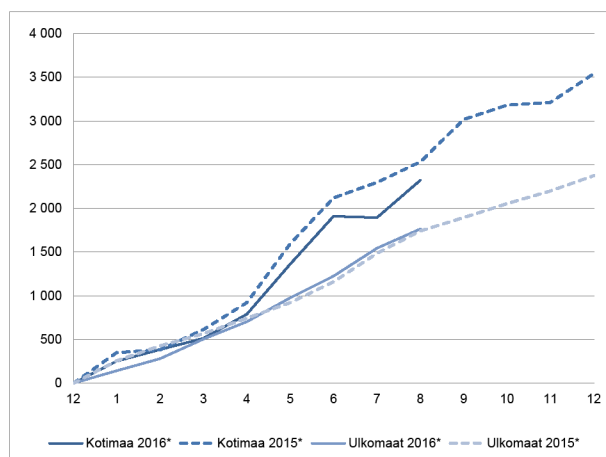
maasta kasvoi vähemmän kuin lähtömuutto muualle Suomeen edelliseen vuoteen verrattuna. Tammi-elokuussa kirjattiin kotimaista muuttovoittoa 2 323 henkeä, mikä on 226 henkeä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tulomuutto ulkomailta kasvoi enemmän kuin lähtömuutto ulkomaille viime vuoteen verrattuna. Ulkomailta saatu muuttovoitto, 1 766 henkeä, oli 189 henkeä suurempi kuin tammi-elokuussa 2015.

Kokonaisuudessaan Helsingin muuttovoitto oli nyt 4 089 henkeä, kun tammi-elokuussa 2015 se oli 4 126 henkeä.

Ennakkotiedot vuosien 2015 ja 2016 väestömuutosten kertymästä

Ennakkotiedot vuosien 2015 ja 2016 nettomuuton kertymästä

Työllisyys vuoden 2016 elokuussa (TEM:n tiedot)

Helsingin työttömyysaste oli elokuun lopussa 2016 työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan 13 %, vuotta aiemmin työttömyysaste oli 12,8 %. Pääkaupunkiseudulla työttömyysaste oli 12,3 %, Helsingin seudulla 11,7 % ja koko maassa 13 %. Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi Helsingissä 3 % vuoden takaisesta. Koko maan tasolla työttömien määrä oli prosentoinen alempi kuin vuosi sitten.

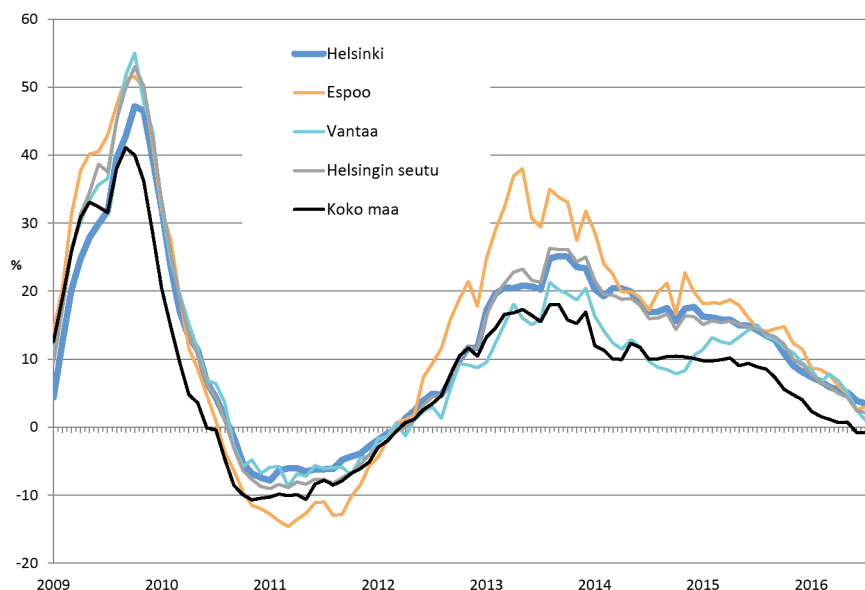
Helsingissä alle 25-vuotiaiden työttömien määrä aleni vuoden takaisesta 4 %. 25–29-vuotiaiden työttömien määrä oli sama kuin vuosi sitten. 25–49-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi 1 % ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä lisääntyi 10 %:lla. Työttömiä ulkomaan kansalaisia oli 5 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 18 %.

Vajaalla neljäsosalla Helsingin työttömistä on korkeintaan perusasteen tutkinto, keskiasteen tutkinnon

suorittaneita on 37 % ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 31 % kaikista työttömistä. Koulutusaste jää 8 %:lla työttömistä tuntemattomaksi. Vuoden takaiseen verrattuna työttömien määrä kasvoi tutkijakoulutuksen omaavilla 14 %, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneilla 3 % ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneilla 4 % sekä keskiasteen suorittaneilla 6 %. Vain perusasteen koulutuksen omaavien työttömien määrä pysytteli edellisvuoden tasolla.

Työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli Helsingissä elokuun lopussa reilut 7 000. Tämä oli 22 % enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Espoossa avoimien työpaikkojen kasvoi 16 % ja Vantaalla 18 % vuoden takaisesta. Helsingissä työpaikkoja oli avoinna etenkin myyntityössä sekä rakennus- ja palvelualoilla.

Työttömien määrän muutos (%) edellisestä vuodesta Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Helsingin seudulla ja koko maassa 2009–2016/8

Pitkäaikaistyöttömät Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kuukausittain 2014-2016/6 (TEM, työväilytilasto)

Vuosi Kuukausi	työttömyysaste, %	työttömiä yhteensä	yli vuoden työttömänä	alle 25-vuotiaat	avoimet työpaikat
1998	13,1	32 119	13 032	3 447	2 739
1999	11,0	30 480	10 003	2 701	1 759
2000	9,2	26 910	8 860	2 086	2 452
2001	8,6	25 495	8 271	1 975	2 792
2002	8,7	26 483	8 520	2 144	2 968
2003	9,0	27 859	8 426	2 308	2 844
2004	9,4	28 707	8 855	2 327	3 044
2005	9,1	27 582	8 728	2 022	4 310
2006	8,2	25 094	7 580	1 722	5 996
2007	6,8	20 632	5 427	1 307	7 239
2008	6,0	18 090	3 800	1 221	6 005
2009	7,6	23 575	3 392	2 245	3 775
2010	8,0	25 074	5 014	2 155	4 109
2011	7,5	23 664	5 273	2 117	5 471
2012	7,8	24 699	5 678	2 288	5 606
2013	9,4	30 125	7 107	2 923	5 497
2014	11,0	35 641	10 670	3 525	5 704
2015					
I	11,8	38 932	13 060	3 920	8 231
II	11,8	38 824	13 351	3 920	9 072
III	11,8	38 713	13 742	3 728	6 721
IV	11,7	38 577	14 185	3 591	6 880
V	11,8	38 924	14 617	3 432	6 071
VI	13,1	43 170	15 525	4 674	4 770
VII	13,7	45 135	16 058	5 085	5 156
VIII	12,8	42 024	16 164	4 246	5 727
IX	12,4	40 665	16 298	3 858	6 027
X	12,0	39 368	15 668	3 239	5 946
XI	11,9	39 225	15 732	3 253	5 025
XII	12,7	41 714	16 292	3 713	5 190
Keskiarvo	12,3	40 439	15 058	3 888	6 235
2016					
I	12,6	41 812	16 825	3 733	7 704
II	12,5	41 453	17 146	3 739	8 678
III	12,4	41 016	17 445	3 683	6 946
IV	12,2	40 664	17 562	3 633	7 653
V	12,3	40 917	18 316	3 554	6 007
VI	13,5	44 852	18 720	4 535	5 817
VII	14,0	46 712	18 886	4 740	6 092
VIII	13,0	43 373	19 083	4 067	7 014

Helsingin palveluksessa oleva henkilöstö

Kaupungin työntekijöiden määrä lisääntyi 455 (1.14%) henkilöllä viime vuoden syyskuun lopun tilanteeseen verrattuna.

Kaupungin palveluksessa oli syyskuun 2016 lopussa 37889 päätoimista henkilöä (ilman työllistettyjä), joista vakinaisia 31 369 (82 %) ja määräaikaista 6 962 (18 %). Työllistämistuella palkattuja henkilöitä oli 708.

Suurin lisäys henkilöstömäärässä oli Liikennelaitoksella 138 henkilöä (13,56 %). Lisäys johtui varautumisesta länsimetroon palkkaamalla metronkuljettajia sekä valvomohenkilökuntaa. Suomenkielisellä taidemuseolla lisäys oli 22 henkilöä (12,3 %), jossa määräaikaisten tuntiopettajien määrä oli kasvanut. Taloushallintopalveluissa lisääntyi henkilöstö 18 hengellä (4,60 %), joka

johtui henkilöstösiirrosta Helsa Oy:stä sekä sisäisten sijaisten suuresta määrästä. Varhaiskasvatusvirastolla 197 henkilön (3,39 %) määrällinen lisäys johtui siitä, että lasten lukumäärä Helsingissä on kasvussa, eikä palveluiden kattavuudessa ei ole tehty muutoksia.

Vuoden 2015 alusta Helsingin Energia, Helsingin Sata-ma ja Osa Palmiasta siirtyivät liikelaitoksiksi. Tämä muutoksen huomioon ottaen henkilöstömäärä on noussut 0,1% edellisestä vuodesta syyskuun lopun tilanteesta.

Syyskuun 2016 loppuun mennessä virastojen ja liikelaitosten palkkoja (ilman työllistettyjen palkkoja) on maksettu 1.045 miljoonaa euroa, mikä on noussut noin 1,5 % edellisestä vuodesta syyskuun lopun tilanteesta.

Henkilöstömäärä virastoittain ja liikelaitoksittain syyskuu 2015 ja 2016

	30.9.2016						30.9.2016								Muutos
	Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Vak. + määr.		
	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	2015	2016	
Kaupunginjohtajan toimiala	866	141	20	0	0	0	868	152	16	0	0	0	1 007	1020	13
Tarkastusvirasto	17	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	17	17	0
Kaupunginkanslia	500	99	14	0	0	0	489	105	11	0	0	0	599	594	-5
Taloushallintopalvelu	349	42	6	0	0	0	362	47	5	0	0	0	391	409	18
Rakennus- ja ympäristötoimi	3 806	229	31	1 240	260	2	3 864	232	32	1 201	255	8	5 935	5 552	17
Helsingin tukkutori	32	4	5	0	0	0	31	5	11	0	0	0	36	36	0
Hankintakeskus	51	4	4	0	0	0	47	5	3	0	0	0	55	52	-30
Rakennusvirasto	440	50	0	0	0	0	428	48	0	0	0	0	490	476	-14
Rakentamispalvelu	377	17	4	948	239	2	3650	35	0	909	229	8	1581	1537	-44
Pelastuslaitos	638	40	0	0	0	0	641	28	0	0	0	0	678	669	-9
Ympäristökeskus	133	33	1	0	0	0	131	31	1	0	0	0	166	162	-4
Liikennelaitos	683	22	1	292	21	0	806	31	0	293	26	0	1018	1156	138
Palvelukeskus	1 452	59	16	0	0	0	1 415	49	17	0	0	0	1511	1464	-47
Sosiaali- ja terveystoimi	17654	3919	462	8	0	0	17532	4362	484	8	0	0	21581	21902	321
Sosiaali- ja terveysvirasto	12688	3081	337	8	0	0	12464	3429	361	8	0	0	15777	15901	124
Varhaiskasvatusvirasto	4 966	125	201	0	0	0	5086	933	123	0	0	0	5804	6001	197
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6734	128	128	290	15	5	6730	1870	158	280	19	7	8833	8899	66
Opetusvirasto	4989	24	2	0	0	0	4984	1427	16	0	0	0	6363	6411	48

	30.9.2016						30.9.2016								Muutos
	Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Kk-palkkaiset			Tuntipalkkaiset			Vak. + määr.		
	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	Vakin.	Määr.	Työll.	2015	2016	
Suomenkielinen työväenopisto	100	78	10	0	0	0	101	99	9	0	0	0	178	200	22
Ruotsinkielinen työväenopisto	26	10	0	0	0	0	26	13	0	0	0	0	36	39	3
Kaupunginkirjasto	484	52	15	0	0	0	489	60	24	0	0	0	536	549	13
Taidemuseo	66	8	0	0	0	0	65	12	10	0	0	0	74	77	3
Kulttuuriasiainkeskus	101	17	26	0	0	0	101	19	34	0	0	0	118	120	2
Kaupunginmuseo	67	11	7	0	0	0	64	14	9	0	0	0	78	78	0
Kaupunginorkesteri	108	20	0	0	0	0	105	16	0	0	0	0	128	121	-7
Korkeasaaren eläintarha	72	19	18	0	0	0	75	17	13	0	0	0	91	92	1
Nuorisoasiainkeskus	325	61	35	0	0	0	331	42	42	0	0	0	386	373	-13
Liikuntavirasto	159	106	13	290	15	5	163	107	0	280	19	7	570	569	-1
Työterveys Helsinki	139	20	1	0	0	0	128	25	0	0	0	0	159	153	-6
Tietokeskus	74	15	1	0	0	0	75	16	0	0	0	0	88	91	3
Oiva Akatemia	25	3	0	0	0	0	23	3	1	1	0	0	28	67	-2
Kaupunkisuunnittelu- ja kiint.toimi	892	51	3	0	0	0	886	72	3	3	0	0	943	958	15
Kaupunkisuunnitteluvirasto	273	18	0	0	0	0	270	20	1	1	0	0	291	290	-1
Kiinteistövirasto	443	24	3	0	0	0	438	37	2	2	0	0	467	475	8
Asuntotuotantotoimisto	64	2	0	0	0	0	66	4	0	0	0	0	66	70	4
Rakennusvalvontavirasto	112	7	0	0	0	0	112	11	0	0	0	0	119	123	4
Yhteensä	29952	6134	644	1538	275	7	29880	6688	693	1489	274	15	37889	38331	432

Henkilöstön saatavuus kaupungin tehtäviin

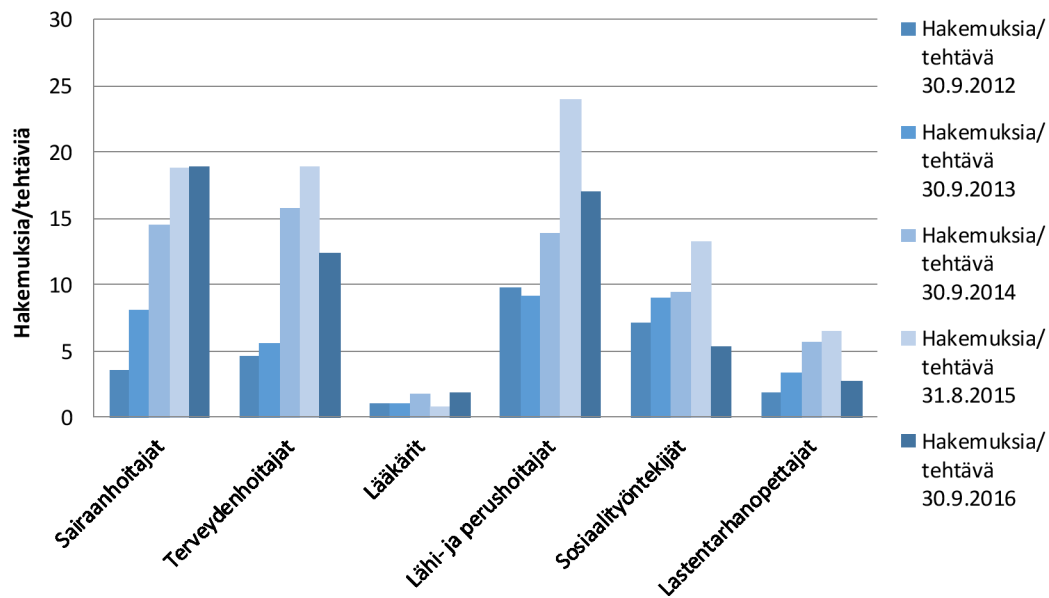
Helsingin kaupunki rekrytoi jatkuvasti osaavaa ja ammattitaitoista henkilökuntaa kaupungin eri tehtäviin. Rekrytointihaasteita asettavat henkilökunnan eläköityminen ja muu vaihtuvuus sekä organisaatiossa tehtävien rakenteelliset muutokset. Valtakunnallisesti ja seudullisesti työvoimavoiman saatavuuteen ja riittävyyteen vaikuttavat työttömyystilanne, väestön ikärakenne sekä työvoiman ja koulutustarpeiden ennakointi.

Tarkastelun kohteena ovat työpaikkahakemusten määrä tehtävää kohden ja täyttämättä jääneet vakanssit ajalla 1.7. - 30.9. vuosina 2012 – 2016. Havainnot kohdistuvat henkilöstön saatavuuden kannalta haasteellisiin ammattiryhmiin, joita ovat sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, lääkärit, lähi- ja perushoitajat, sosiaalityöntekijät ja lastentarhanopettajat. Tieto hakemusten määrästä ei välttämättä anna kokonaiskuvaa hakutilanteesta, koska yksi hakija voi samalla kertaa hakea useampaa tehtävää. Lisäksi kaikki hakijat eivät aina välttämättä täytä ammatin asettamaa kelpoisuusehtoa.

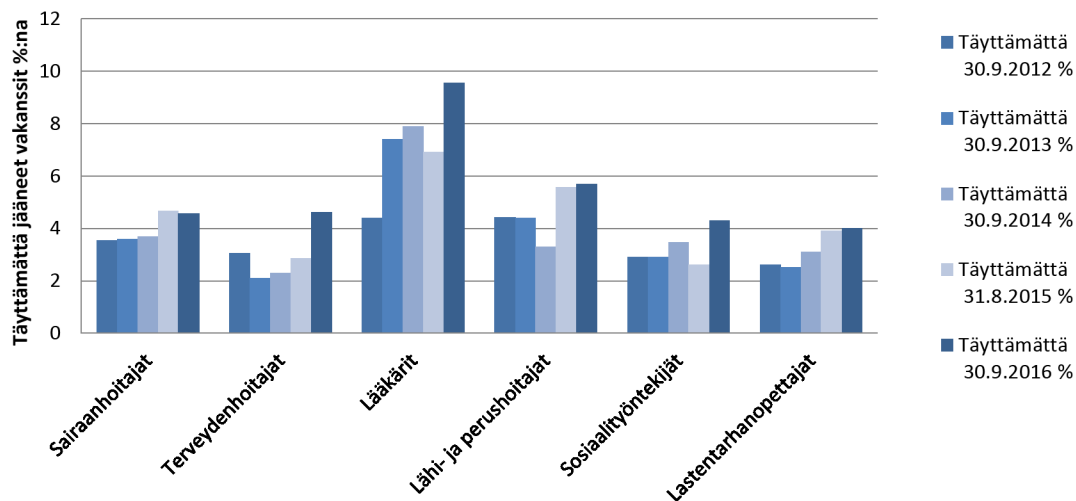
Tarkastelun kohteena olevien ammattinimikkeitten osalta hakemusten määrässä on tapahtunut laskua viime vuoden tarkasteluajankohtaan nähden kaikkien muiden osalta paitsi sairaanhoitajien ja lääkäreiden. Sosiaalityöntekijöiden osalta hakemusten määrä tehtävää kohden on tarkastelukauden aikana alimmillaan kuluvana vuonna.

Täyttämättä jääneet vakanssit esitetään prosentteina vuosien 2012 – 2016 aikana. Vakanssien täyttötilanne on tarkasteluajankohtana parantunut hienoisesti ainoastaan sairaanhoitajien osalta. Tarkastelun kohteena olevien ammattiryhmien vakansseja on jäänyt täyttämättä viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna eniten terveydenhoitajien, lääkäreiden ja sosiaalityöntekijöiden kohdalla, ollen tarkastelukauden aikana korkeimmillaan kuluvana vuonna. Myös lähi- ja perushoitajien ja lastentarhanopettajien osalta vakansseja on jäänyt edellisvuoden tarkasteluajankohtaan verrattuna enemmän täyttämättä, mutta kasvu on ollut pientä.

Hakemuksia tehtävää kohti valituissa ammattiryhmissä

Täyttämättä jääneet vakanssit valituissa ammattiryhmissä

Ennakkotietoja rakentamisesta Helsingissä vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä

Aloitettujen rakennustöiden ja valmistuneiden rakennusten osalta tämän vuoden kolmas neljännes oli kaiken kaikkiaan edellisvuoden kesä-syyskuuta vilkkaampi. Eroja oli kuitenkin asuin- ja toimitilarakentamisen välillä. Siinä missä rakentamaan aloitettujen toimitilojen kerrosneliömäärä oli 2010-luvun korkein, oli aloitettujen asuntojen määrä keskimääräistä alhaisempi. Valmistuneiden rakennusten osalta tilanne oli päinvastainen: asuntoja valmistui keskimääräistä enemmän, kun taas toimitilojen kerrosneliömäärä oli aikaisempia vuosia pienempi. Myönnettyjen rakennuslupien osalta neljännes oli puolestaan edellisvuosia hiljaisempi niin asuin- kuin toimitilarakentamisessa.

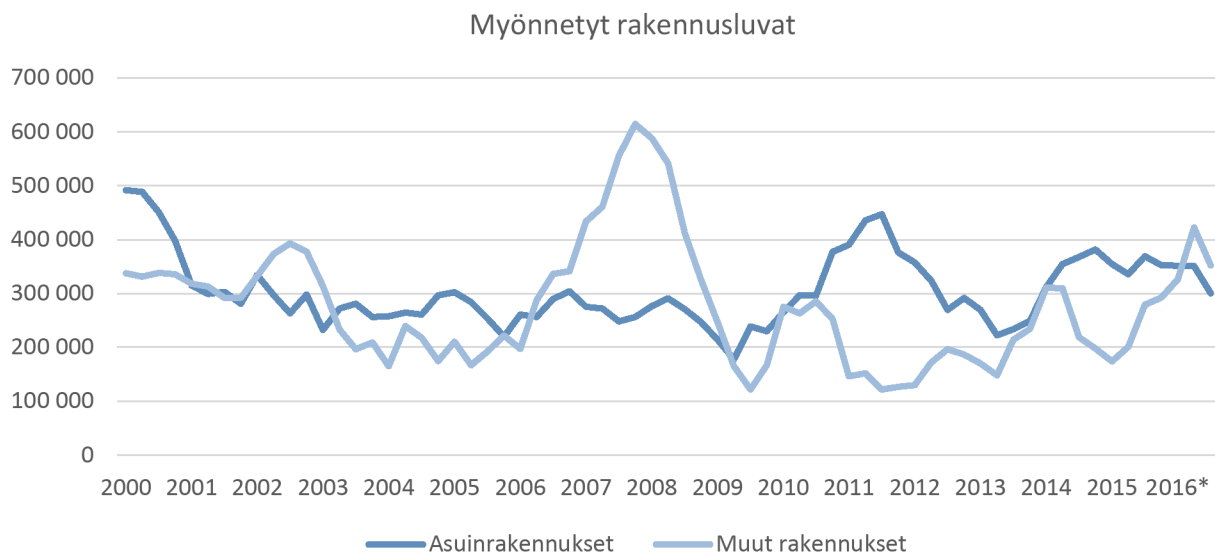
Asuinrakentamisessa kolmannen vuosineljänneksen aikana rakenteilla olevien asuntojen määrä hieman pieneni, mutta on edelleen yli 7000 asuntoa, kun käytötarkoitusten muutokset lasketaan mukaan. Neljännesvuosittain tarkastellen rakenteilla olevien asuntojen määrä vastaa tilannetta vuonna 2012. Kolmannella neljänneksellä valmistui 1 253 asuntoa. Määrä on lähes tarkalleen sama kuin kahden ensimmäisen neljänneksen aikana yhteensä. Asuntoja on vuonna 2016 valmistunut kaikkiaan 2 513, mikä on 149 asuntoa vähemmän kuin vuosi sitten samalta ajalta. Odotettavissa on kuitenkin, että vuoden loppuun mennessä valmistuneiden asuntojen määrä nousee viimevuotiselle tasolle, noin 4 000 asuntoon. Asuntoja aloitettiin rakentamaan kolmannella neljänneksellä 996, jolloin koko vuonna on alkanut 3 536 asunnon rakentaminen. Määrä on selkeästi viime vuoden aloituksia jäljessä, mutta vastaa määrää, joka aloitettiin koko vuonna vuosina 2013 ja 2014. Loppuvuoden aloituspotentiaalina on vuonna 2016 myönnettyjä rakennuslupia yli 2 300 asunnon edestä. Kaikkiaan vuonna 2016 on myönnetty rakennuslupa 3

498 asunnon rakentamiseksi. Näistä 32 prosenttia on siis aloitettu kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana.

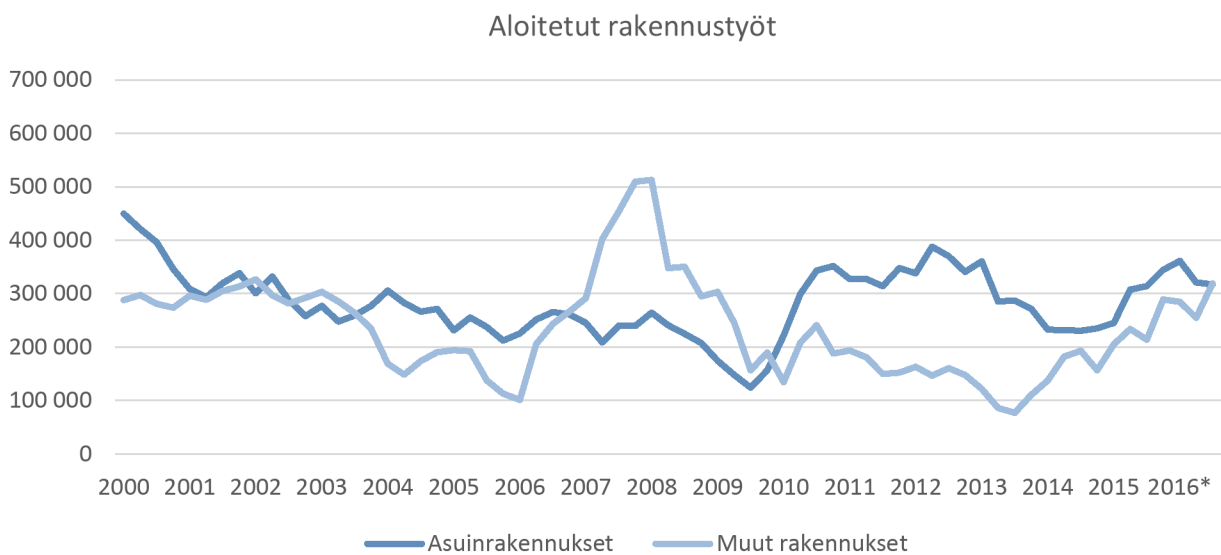
Toimitilarakentamisessa oli aloitettujen rakennustöiden osalta 2010-luvun vilkkein kolmas neljännes. Kesä-syyskuussa aloitettiin ennakkotiedon mukaan 87 100 kerrosneliön rakentaminen, kun vuosina 2011–2015 aloitettiin keskimäärin 32 700 kerrosneliön rakentaminen kolmannen neljänneksen aikana. Myönnettyjen rakennuslupien ja valmistuneiden rakennustöiden osalta neljännes oli sen sijaan tavanomaista hiljaisempi. Ennakkotiedon mukaan kesä-syyskuussa myönnettiin lupa 22 600 kerrosneliön rakentamiselle, mikä on noin 31 000 kerrosneliötä vähemmän kuin keskimäärin vuosina 2011–2015 kolmannen neljänneksen aikana. Kolmannen neljänneksen aikana valmistuneiden toimitilarakennusten kerrosneliömäärä (13 800 k-m²) oli puolestaan 2010-luvun pienin. Viitenä edellisenä vuonna valmistui keskimäärin 32 000 kerrosneliötä kesä-syyskuussa.

Tiedot on poimittu Facta-kuntarekisteristä 5.10.2016

Myönnettyt rakennusluvut 2000/I - 2016/III (kerrosalan liukuva vuosisumma)

Aloitettut rakennustyöt 2000/I - 2016/III (kerrosalan liukuva vuosisumma)

Helsingin kaupungin tulos- ja rahoituslaskema

Vuoden 2016 talousarvion kolmannen toteutumisen-
nusteen mukaan kaupungin tuloslaskelma toteutuu
talousarviossa ennakoitua parempana. Kaupungin vuo-
sikate on ennusteessa 453 milj. euroa kun se talousar-
viossa on 269 milj. euroa. Toimintakatteen ennakoidaan
toteutuvan 45 milj. euroa talousarviota parempana ja vero- ja valtionosuustuloja ennakoidaan kertyvän 130
milj. euroa talousarviota enemmän.

Vuonna 2016 vuosikate toteutuu ennusteen mukaan
edellistä vuotta parempana (260 milj. euroa vuonna
2015).

Toimintakatetta parantaa merkittävästi kilpailukykyso-
pimuksesta aiheutuvan lomarahaleikkauksen jakso-
tus (23,5 milj. euroa) jo tälle vuodelle. Menot pienenevät
myös HSL:n maksuosuuden palautuksesta (6,3 milj. eu-
roa) länsimetron viivästymisestä johtuen. Menoylityksiä
ennustetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (9,2 milj.
euroa), varhaiskasvatustoimessa (2,0 milj. euroa) ja ope-
tustoimessa (5,7 milj. euroa). HUSin toiminnan menoyli-
tystä tasapainottaa ylijäämäpalautukset vuodelta 2015,
jolloin ylitykseksi jää 6,3 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate kattaa ennusteen mukaan poistot
(vuonna 2015 vastaava luku oli 69 %).

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitok-
sia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelli-
seltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen
perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 152
milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva
määräraha on yhteensä 620 milj. euroa. Tänä vuonna
arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytet-
tävän 509 milj. euroa eli 82 % käytettävissä olevista
määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388
milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon
varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käyte-
tään 181 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointime-
noin on yhteensä käytettävissä 832 milj. euroa, joista
arvioidaan käytettävän 690 milj. euroa eli 83 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100
milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 277
milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti
kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteis-
tökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä
Pasilan keskustakorttelin ajoittumisesta samalle vuodel-
le. Vuodelle 2016 kirjautuvista myyntituloista suurin osa
tuloutuu kaupungille vasta useamman vuoden aikana.
Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin
ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja
osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. Myynneistä arvioi-
daan saatavan 59 milj. euroa, suurelta osin tuloutuksen
jakautuessa usealle vuodelle. Metropolian ammatti-
korkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä
kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiin kirjautu-
vista yhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan
tulevina vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy
Myllypuron kampukseen.

Kiinteän omaisuuden myynnit kirjautuvat satunnaisiin
eriin tulos- ja rahoituslaskelmaan 337 milj. euron suu-
ruisina. Tämän seurauksena toiminnan ja investointien
rahavirta on 109 milj. euroa. Kun kiinteän omaisuuden
myynneistä myöhemmin tuloutuvat summat huomioi-
daan jää toiminnan ja investointien rahavirta noin 70
milj. euroa negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus % vuonna 2016 on ennus-
teen mukaan 64 % (vuonna 2015 vastaava luku oli 47 %).
Vaikka vuosikatteen ennakoidaan toteutuvan hyvänä ja
kattaen poistot, jää vuosikate selvästi investointitasos-
ta. Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti. Pitkäai-
kaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa ja
uutta lainaa tarvitaan maksuvalmiuden säilyttämiseksi
riittävällä tasolla tämän hetken arvion mukaan 110 milj.
euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lai-
nakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n
kalustohankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj.
euroa) johdosta.

Tuloslaskelma

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
Toimintatulot							
Myyntitulot	311	302	320	19		324	-4
Maksutulot	213	209	226	17		216	10
Tuet ja avustukset	116	119	106	-12		110	-3
Vuokratulot	346	361	361	-0		370	-9
Muut toimintatulot	53	39	50	11		50	-0
Toimintatulot yhteensä	1 039	1 029	1 063	34		1 070	-6
Valmistus omaan käyttöön	115	114	119	5		118	1
Yhteensä	1 154	1 144	1 182	39		1 188	-6
Toimintamenot							
Palkat	-1 374	-1 393	-1 339	54	-2	-1 364	25
Henkilösivumenot	-463	-475	-470	5	-1	-470	-0
Palvelujen ostot	-1 656	-1 654	-1 678	-25	-4	-1 696	18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185	-165	-191	-26		-194	2
Avustukset	-429	-439	-449	-10		-449	-0
Vuokrat	-183	-196	-192	4		-196	4
Muut menot	-15	-15	-12	3	-7	-12	0
Toimintamenot	-4 305	-4 336	-4 332	4	-13	-4 381	49
Toimintakate	-3 151	-3 193	-3 149	43	-13	-3 193	44
Verotulot	3 068	3 063	3 174	111		3 153	21
Valtionosuudet	273	300	319	19		315	4
Yhteensä	3 341	3 363	3 493	130		3 468	25
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot	86	85	84	-1		79	5
Muut rahoitustulot	19	52	46	-6		46	0
Korkomenot	-22	-37	-18	19		-20	2
Muut rahoitusmenot	-12	-2	-2	-0		-0	-2
Yhteensä	70	99	109	11		104	-5
Vuosikate	260	269	453	184	-13	380	74
Poistot	-386	-360	-356	4		-356	1
Satunnaiset erät	139	141	337	196		337	0
Tilikauden tulos	14	51	435	384	-13	360	75
Poistoeron muutos	3	3	3	-0		2	0
Varausten muutos	-2	-3		3		0	-0
Rahastojen muutos	9	10	9	-1	-9	15	-6
Yhteensä	10	10	12	2	-9	17	6
Tilikauden yli-/ alijäämä	24	61	446	385	-22	377	69

Rahoituslaskelma

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	2. Ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Vuosikate	260	269	453	-184	-13	380	74
Satunnaiset erät	139	141	337	-196		337	0
Tulorahoituksen korjauserät	-151	-154	-337	182		-336	-0
Toiminnan rahavirta	248	256	454	-197	-13	380	74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-537	-680	-690	13	-152	-693	-1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5	3	13	-10		13	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	147	138	336	-198		336	0
Investoinnin rahavirta	-384	-539	-345	-194	-152	-344	-1
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-136	-283	109	-392	-165	36	73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
Antolainauksen muutokset	78	5	9	-4	-5	-0	9
Antolainasaamisten lisäykset	-23	-61	-57	-5	-5	-67	10
Antolainasaamisten vähennykset	102	66	65	1		66	-1
Lainakannan muutokset	3	249	-211	460		119	-330
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	120	651	110	541		440	-330
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-117	-402	-321	-81		-321	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset			-0	0		-0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	16		-0	0		-0	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	98	254	-202	456	-5	118	-321
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-38	-29	-93	64	-170	154	-248

Verotulot

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 3 174 milj. euroa eli kokonaisverotulojen arvioidaan toteutuvan 111 milj. euroa talousarviota korkeampina ja 21 milj. euroa edellistä ennustetta enemmän. Vuoteen 2015 nähden verotuloja arvioidaan kertyvän 106 milj. euroa eli 3,5 % enemmän.

Kunnallisveroja arvioidaan kertyvän 2 565 milj. euroa eli 30 milj. euroa talousarviota ja 10 milj. euroa edellistä ennustetta enemmän. Vuoteen 2015 toteumaan nähden toteuma-arvio on 84 milj. euroa eli 3,4 % enemmän. Työllisyystilanne sekä palkkasumman kasvu on alkuvuoden 2016 aikana kehittynyt jokseenkin 2016 talousarvion valmistelun yhteydessä tehdyn arvion mukaisesti. Vuoden 2015 verotuksen valmistumiseen liittyvä ennakotilitysten ja toteutuvan verotuksen oikaisuun liittyvä maksuunpanotilitys toteutuu ennakoitua pienempänä ja se selittää tilitysarvion nousun talousarviosta ja verrattain hyvän prosentuaalisen kasvun edellisestä vuodesta.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 390 milj. euroa eli 82 milj. euroa talousarviota enemmän ja 10 milj. euroa edellistä ennustetta enemmän. Sen sijaan vuoden 2015 toteumaan nähden yhteisöverotuloja ennakoidaan kertyvän 17 milj. euroa eli 5,0 % enemmän. Yhteisöveroennusteen muutos vuodesta 2015 on seurausta kahdesta muutostekijästä. Valtio pienensi vuodelle 2016 kuntien saamaa jako-osuutta yhteisöveron tuotosta 5 prosenttiyksikköä. Kuntien saama yhteisöveron jako-osuus vuonna 2016 on 30,92 prosenttia. Kuitenkin Helsingin kuntakohtainen jako-osuus nousi vuodeksi 2016 verrattuna vuoteen 2015 (23,14 prosentista 26,70 prosenttiin) ja tämä kompensoi Helsingin osalta valtakunnallisesti tehdyn kuntien yhteisöveron jako-osuuden leikkauksen vaikutuksen ja nostaa vuoden 2016 tilitysennusteen kasvuun. Kuntakohtaisen jako-osuuden nousu on seurausta siitä, että vuoden 2014 valmistuneen verotuksen (valmistui lokakuun lopussa 2015) Helsingin veropohjan kasvu oli yhteisöverojen osalta maan keskimääräistä myönteisempi. Helsingin kuntakohtainen jako-osuus on muutamassa vuodessa noussut alle 20 prosenttiyksikön tasolta nykyiselle tasolle pääasiassa rahoituspalvelusektorin maksamien yhteisöverojen pysyessä aikaisemalla tasollaan samaan aikaan kun muiden toimialojen maksamat yhteisöverot ovat pienentyneet. Lisäksi eräät peliteollisuuden yritykset ovat maksaneet aikaisempaa enemmän yhteisöveroja.

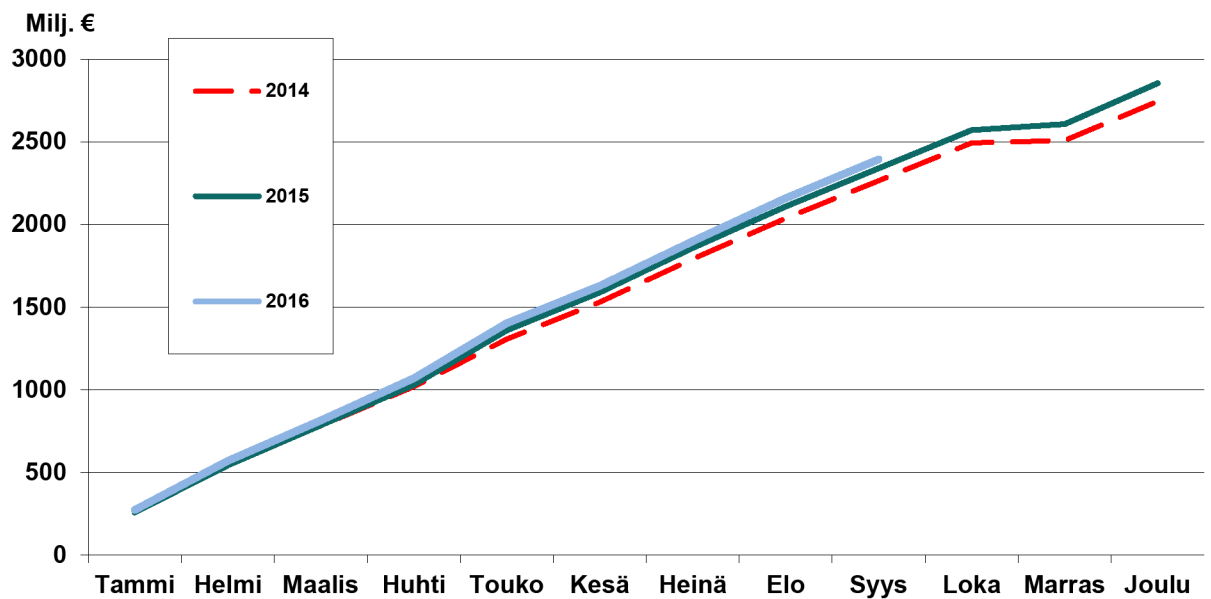
Kiinteistövero ennakoidaan kertyvän 219 milj. euroa eli 3 milj. euroa talousarviota vähemmän ja 2,2 % eli 5 milj. euroa vuoden 2015 kertymää enemmän.

Koiraverot kertyy 0,4 milj. euroa eli vuoden 2015 kertymän mukaisesti.

Viereisissä kuvissa esitetään vuoden 2016 kumulatiiviset kunnallisverojen ja yhteisöverojen kertymät aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Seuraavalla aukeamalla esitetään kunnallisveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2014–2016. Ennakoista on havaittavissa kunakin ajankohtana tapahtuva kehitys maksettavassa palkkasummassa ja eläkkeissä. Veroennakoiden tilitysten lisäksi kaupungille maksettaviin kuukausittaisiin tilityksiin sisältyy erilaisia maksatuksia (mm. edellisiltä ja tulevilta vuosilta kertyvät sekä palautettavat verot), jotka eivät ole yhteydessä kyseisenä ajankohtana tapahtuvaan palkkasumman ja eläkkeiden kehitykseen. Palkkasumman kehitys peilaa kunkin hetken työllisyyskehitystä sekä toisaalta maksettavien palkkojen kasvuvauhtia. Alemmassa kuvassa esitetään vastaavasti yhteisöveron ennakoiden kehitys kumulatiivisena vuosina 2014–2016.

Kunnallisverin ja yhteisöveron kumulatiivisten tilitysten kertymä

Kunnallisveron ja yhteisöveron kumulatiiviset tilitykset kuukausittain (tilityskuukauden mukaan)

milj. €	2014	2015	2016	Muutos 2015-2016
Tammi	263,9	257,5	273,9	6,3
Helmi	553,1	543,7	569,2	4,7
Maalis	782,3	785,6	815,7	3,8
Huhti	1018,3	1029,1	1068,8	3,9
Touko	1305,8	1359,7	1402,4	3,1
Kesä	1529,3	1589,3	1628,2	2,4
Heinä	1792,0	1858,0	1898,5	2,2
Elo	2036,1	2108,1	2158,6	2,4
Syys	2264,5	2339,4	2393,7	2,3
Loka	2493,6	2571,2		
Marras	2508,3	2606,9		
Joulu	2744,7	2853,6		

Kunnallisveron ennakoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2014-2016 (tilityskuukauden mukaan)

	2014 milj. €	Muutos %	2015 milj. €	Muutos %	2016 milj. €	Muutos %
Tammi	221,5	6,8	223,4	0,9	230,4	3,1
Helmi	408,8	7,1	410,7	0,5	420,3	2,3
Maalis	611,4	5,8	618,8	1,2	629,4	1,7
Huhti	817,0	4,6	831,7	1,8	847,0	1,8
Touko	1045,7	4,6	1069,2	2,2	1085,5	1,5
Kesä	1252,8	4,5	1276,2	1,9	1295,4	1,5
Heinä	1490,7	4,0	1517,1	1,8	1536,1	1,2
Elo	1711,9	4,0	1738,6	1,6	1760,9	1,3
Syys	1911,2	3,6	1937,8	1,4	1965,9	1,4
Loka	2110,2	3,6	2136,8	1,3		
Marras	2315,0	3,6	2343,7	1,2		
Joulu	2505,6	2,1	2532,9	1,1		

Yhteisöveron ennakoiden kumulatiiviset tilitykset kuukausittain 2014-2016 (tilityskuukauden mukaan)

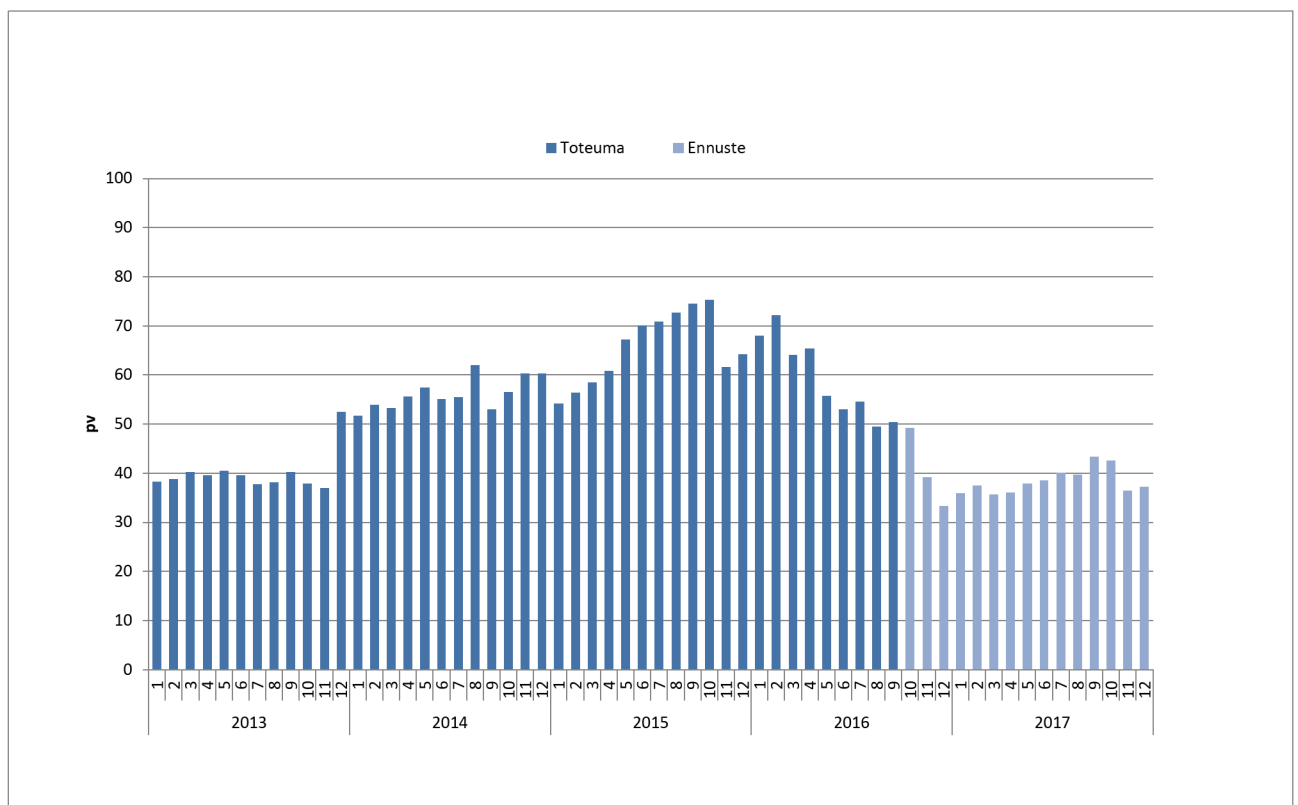
	2014 milj. €	Muutos %	2015 milj. €	Muutos %	2016 milj. €	Muutos %
Tammi	25,8	5,7	20,3	-21,4	27,9	37,7
Helmi	51,0	13,8	44,9	-11,9	54,8	22,1
Maalis	71,8	10,2	69,4	-3,3	80,8	16,5
Huhti	91,1	6,9	93,3	2,5	106,7	14,3
Touko	110,4	6,0	116,2	5,2	131,4	13,0
Kesä	130,3	5,9	140,1	7,5	156,4	11,7
Heinä	150,9	6,8	162,7	7,8	179,7	10,4
Elo	169,4	4,9	186,4	10,0	208,3	11,8
Syys	192,6	7,1	212,3	10,2	233,8	10,1
Loka	214,6	8,4	238,5	11,2		
Marras	242,1	10,8	264,2	9,2		
Joulu	262,3	9,9	291,0	10,9		

Maksuvalmius

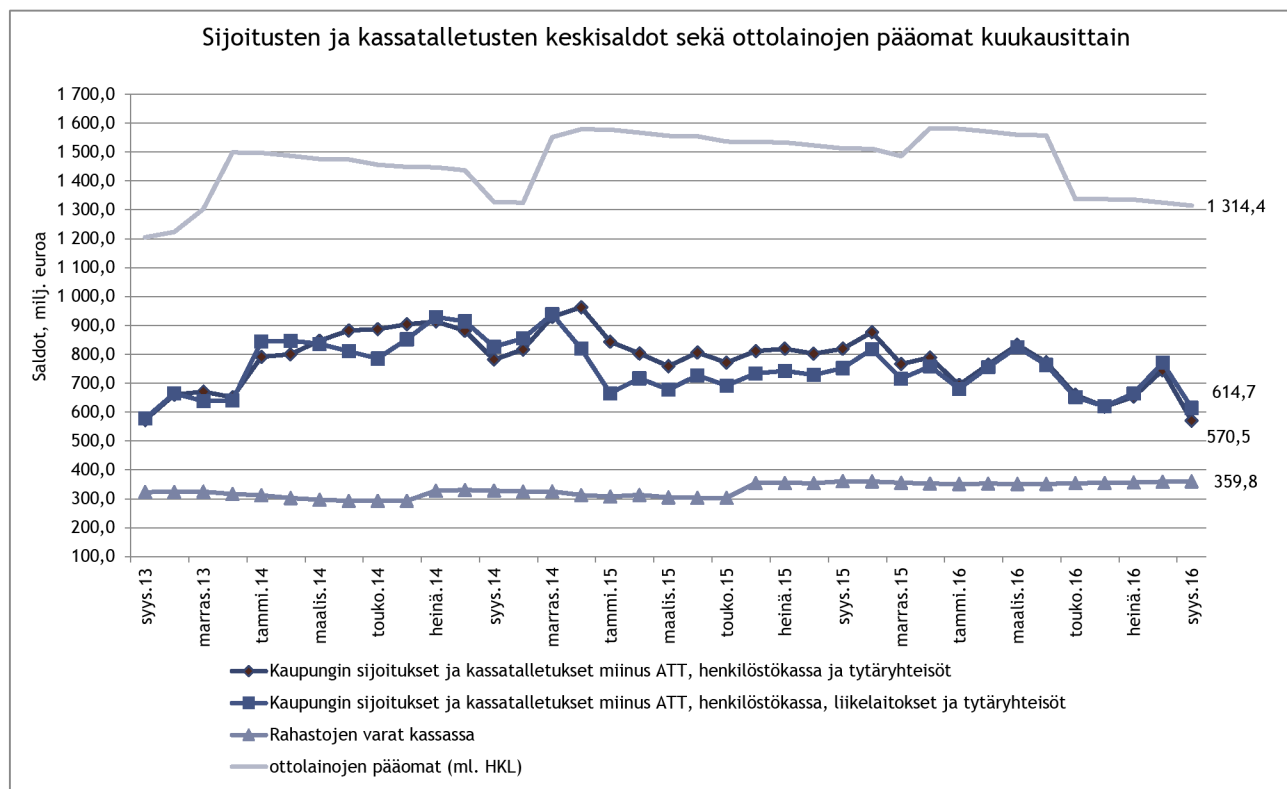
Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä kuvaava ennuste kuvaa maksuvalmiuden kehityksen vuoden 2017 loppuun, sekä toteumat tammikuusta 2013 maaliskuuhun 2016. Vuosien 2016 – 2017 ennakoitu lainojen nostotarve sisältyy taulukon lukuihin. Maksuvalmiuden kehitystä kuvaavan taulukon tarkasteluvuosina 2013 – 2015 kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä (ml. liikelaitokset) kasvoi 373,3 milj. euroa, ja oli vuoden 2015 lopussa yhteensä 1 582,0 milj. euroa.

Vuonna 2016 lainakanta alenee tilapäisesti 1 371 milj. euroon; pitkäaikaisia lainoja lyhennetään yhteensä 321 milj. euroa (sis. HKL:n rahalaitoslainat), ja uutta lainaa tarvitaan maksuvalmiuden säilyttämiseksi riittävällä tämän hetken arvion mukaan vuonna 2016 yhteensä 110 milj. euroa (sis. HKL:n lainanotto). Vuonna 2017 kaupungin lainakannan arvioidaan jälleen kasvavan pääasiassa HKL:n kalustohankintoihin liittyvän lainatarpeen (264,5 milj. euroa) johdosta.

Maksuvalmiuden kehitys maksuvalmiuspäivinä 1.1.2013-30.9.2016

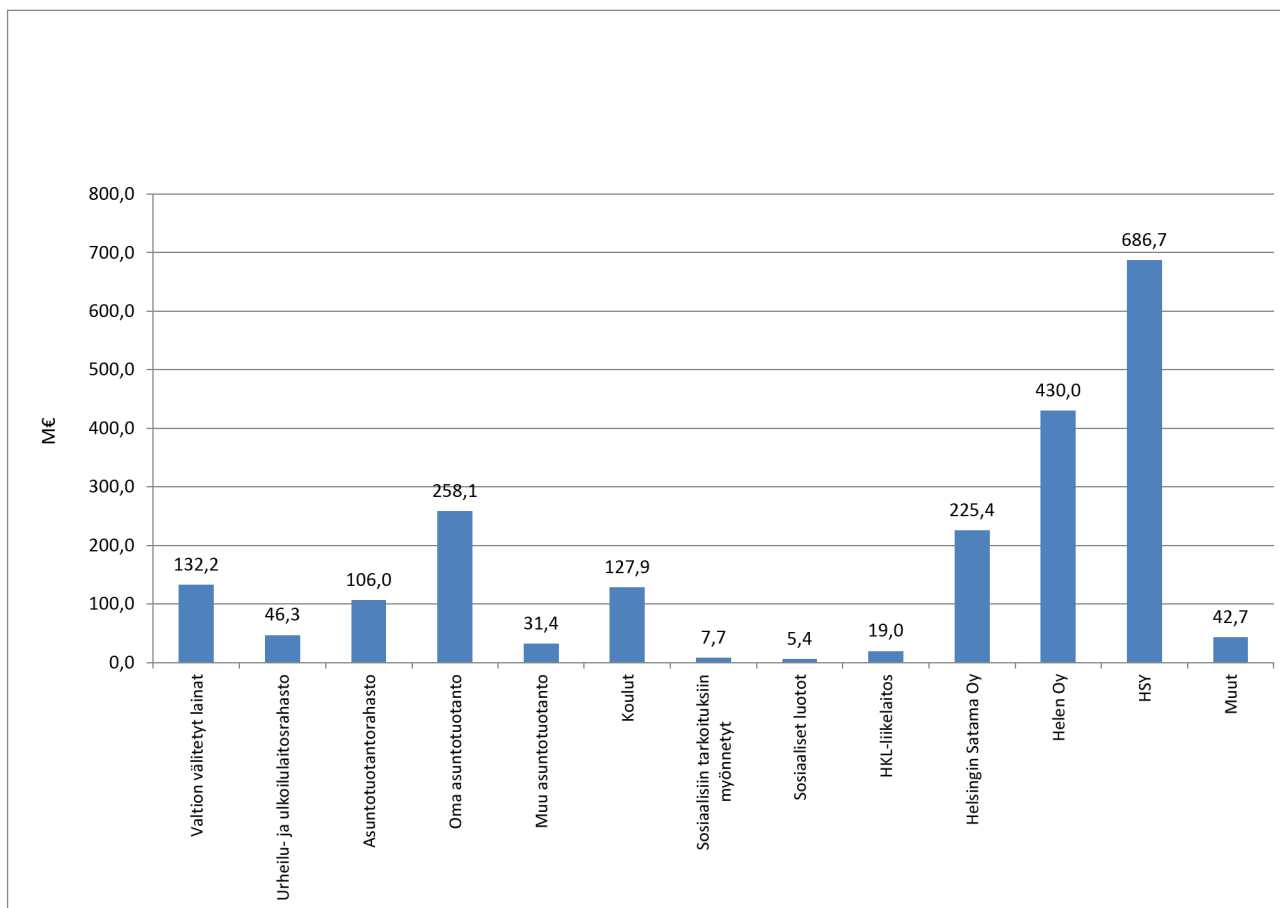
Sijoitusten ja kassatalletusten keskisaldot sekä ottolainojen pääomat kuukausittain

Antolainat

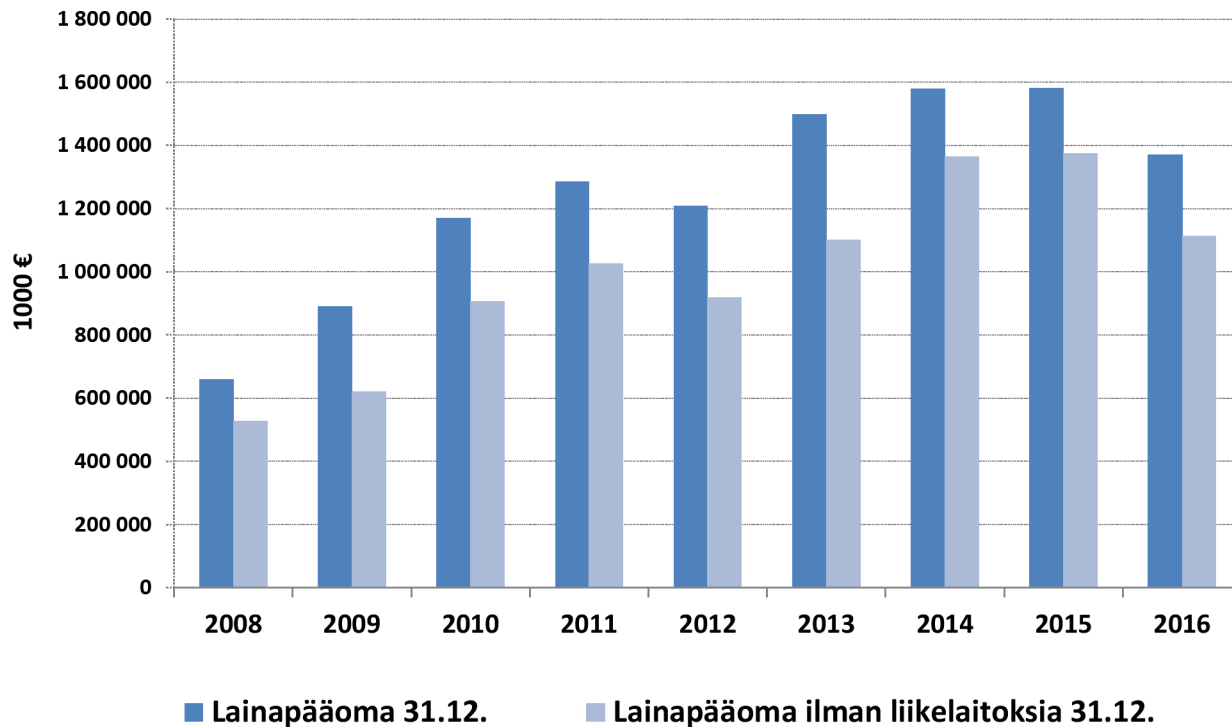
Kaupungin antolainauskanta mukaanliikien valtion välitetyt lainat on 30.9.2016 yhteensä 2 116,7 milj. euroa.
Antolainauskannan jakauma on esitetty alla

Antolainauskannan jakauma 30.9.2016 (2118,7 milj.euroa)

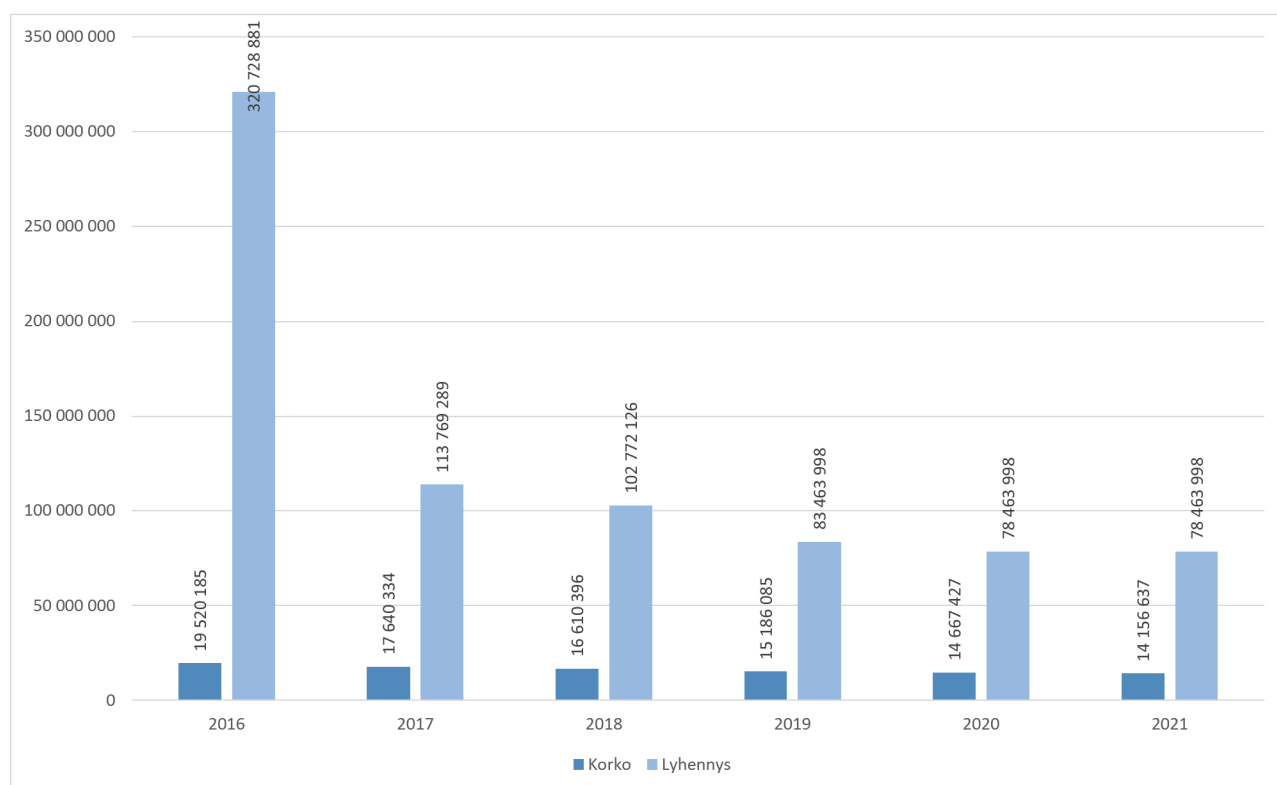

Ottolainat

Helsingin kaupungin lainakanta 2008-2016

Ottolainojen korot

Talouarvion toteuttamisennusteet toimialoittain

Toimintamenojen arvioidaan alittuvan kokonaisuudessaan 46 milj. euroa, kun ylitysoikeudet (13 milj. euroa) otetaan huomioon. Toimintamenoissa ylityksiä on Sosiaali- ja terveystoimissa 9 milj. euroa vastaanotokeskuksen toiminnan osalta ja HUS -kuntayhtymän osalta 6,3 milj. euroa. Opetusvirasto ennustaa 5,7 milj. euron ylitystä. Menoylityksiä pienentää kilpailukyysopimuksesta johtuva lomarahaleikkauksen jaksotus 23,5 milj. euroa ja osaamiskeskustoiminnan käynnistymisen viivästyminen (5 milj. euroa). Talousarviossa 2016 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) maksuunsaamiseen oli varattu 195,5 milj. euroa. Länsimetron käyttöönoton viivästyessä Helsingin maksuunsaamisessa i arvioitu Länsimetron vuoden 2016 infrakustannus 6,3

milj. euroa ei toteudu. HSL hyvittää Helsingille infrakustannusta vastaavan summan joten vuoden 2016 maksuunsaamisen ennustetaan toteutuvan 189,2 milj. euron suuruisena.

Toimialakohtaisissa taulukoissa talousarviosarake sisältää kaupunginvaltuuston hyväksymät määrärahasiirrot ja -muutokset.

Talousarvion toimintamenojen ennuste toimialoittain

1 milj.	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erutus TA/Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Kaupunginjohtajan toimiala	-139	-276	-238	38	-13	-269	-31
Rakennus- ja ympäristötoimi	-410	-608	-607	0		-610	-3
Sosiaali- terveys ja varhaiskasvatustoimi	-2 642	-2 570	-2 582	-11		-2 580	2
Sivistystoimi	-910	-941	-949	-9		-955	-6
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	-317	-335	-324	12	-0	-325	-2
Käyttötalouden osat yhteensä	-4 418	-4 730	-4 700	30	-13	-4 740	-40
Tuet, kaupunginkanslian käytettäväksi		-23	-20	2		-23	-2
Toimintamenojen yhteensä	-4 418	-4 753	-4 720	33	-13	-4 763	-43

Kaupunginjohtajan toimiala

Kaupunginjohtajan toimialan tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosityksikkö		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
1 Kaupunginjohtajan toimiala	Tulot yhteensä	26,4	28,9	24,4	-4,5		24,2	0,2
	Menot yhteensä	-139,2	-275,7	-238,0	37,7	-12,6	-269,4	31,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-288,3		50,3			
	Toimintakate	-112,7	-246,8	-213,6	33,2	-12,6	-245,2	31,7
101 Vaalit, keskusvaalilauta- kunnan käytet.	Tulot yhteensä	1,0						
	Menot yhteensä	-1,8	-0,7	-0,7	0,0		-0,7	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-0,7		0,0			
	Toimintakate	-0,8	-0,7	-0,7	0,0		-0,7	
102 Kaupunginvaltuusto, kaupunginkanslian käytet.	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-2,0	-2,3	-2,2	0,1		-2,2	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,3		0,1			
	Toimintakate	-2,0	-2,3	-2,2	0,1		-2,2	0,0
103 Tarkastuslautakunta ja -virasto	Tulot yhteensä		0,0	0,0	0,0		0,0	
	Menot yhteensä	-2,0	-2,1	-2,0	0,0		-2,1	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,1		0,0			
	Toimintakate	-2,0	-2,1	-2,0	0,0		-2,0	0,0
104 Kaupunginhallitus	Tulot yhteensä		0,0	0,0	-0,0			0,0
	Menot yhteensä		-12,1	-15,1	-3,0	-10,0	-15,1	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-22,1		7,0			
	Toimintakate		-12,1	-15,1	-3,0	-10,0	-15,1	0,0
110 Kaupunginkanslia	Tulot yhteensä	25,4	27,5	21,8	-5,7		21,6	0,2
	Menot yhteensä	-133,4	-205,5	-200,0	5,5	-1,6	-202,8	2,8
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-207,1		7,1			
	Toimintakate	-107,9	-178,0	-178,1	-0,2	-1,6	-181,1	3,0
11001 Kaupunginkanslia	Tulot yhteensä	4,4	1,3	1,6	0,3		1,4	0,2
	Menot yhteensä	-62,2	-62,7	-61,0	1,7	-0,7	-61,8	0,8
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-63,4		2,4			
	Toimintakate	-57,8	-61,4	-59,4	2,0	-0,7	-60,4	1,0
11002 Keskitetty tietotekniikka	Tulot yhteensä	4,5	2,8	1,4	-1,3		1,4	
	Menot yhteensä	-23,3	-23,6	-22,5	1,1	-0,9	-24,5	2,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-24,5		2,0			
	Toimintakate	-18,7	-20,8	-21,0	-0,2	-0,9	-23,1	2,0
11003 ICT-palvelukeskus	Tulot yhteensä	6,4	12,5	7,8	-4,7		7,8	
	Menot yhteensä	-6,4	-11,7	-6,2	5,5		-6,2	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-11,7		5,5			
	Toimintakate		0,8	1,6	0,9		1,6	
11004 Työllisyyspolitiikka	Tulot yhteensä	10,1	11,0	11,0			11,0	
	Menot yhteensä	-31,3	-33,6	-33,5	0,1		-33,5	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-33,6		0,1			
	Toimintakate	-21,2	-22,6	-22,5	0,1		-22,5	0,0
11005 Eläkkeet	Tulot yhteensä	0,0						
	Menot yhteensä	-7,2	-14,7	-12,0	2,7		-12,0	-0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-14,7		2,7			
	Toimintakate	-7,2	-14,7	-12,0	2,7		-12,0	-0,0

1 milj.		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
Tulosyksikkö								
11006 Työsuhdematkalippu	Tulot yhteensä	0,0						
	Menot yhteensä	-3,0	-2,8	-3,0	-0,2		-3,0	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,8		-0,2			
	Toimintakate	-2,9	-2,8	-3,0	-0,2		-3,0	
11007 Työmarkkinatuen kuntaosuus	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-56,4	-61,8	-5,4		-61,8	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-56,4		-5,4			
	Toimintakate		-56,4	-61,8	-5,4		-61,8	
114 Keskitetyt maksettavat menot	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-15,8	17,7	33,5		-10,8	28,5
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-15,8		33,5			
	Toimintakate		-15,8	17,7	33,5		-10,8	28,5
127 Kunnallisverotus, kanslian käytett.	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-18,4	-16,8	1,7		-16,8	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-18,4		1,7			
	Toimintakate		-18,4	-16,8	1,7		-16,8	
135 HSY-kuntayhtymän maksusuudet kansli	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-2,1	-2,1			-2,1	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,1					
	Toimintakate		-2,1	-2,1			-2,1	
139 Muu yleishallinto	Tulot yhteensä		1,4	2,6	1,2		2,6	
	Menot yhteensä		-16,8	-16,9	-0,1	-1,0	-17,0	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-17,8		0,9			
	Toimintakate		-15,4	-14,3	1,1	-1,0	-14,4	0,1

Toimialan menojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 50,3 milj. eurolla kun huomioidaan edelliseltä vuodelta säästöneiden hankerahojen pohjalta kuluvalle vuodelle myönnetty ylitysoikeudet.

Toimialan toiminnoista ennakoidaan toteutuvan talousarvion määrärahoja alhaisemmalla tasolla keskitetyt varattujen jakotettujen henkilöstömenomäärärahojen (28,5 milj. euroa) sekä verohallinnolle maksettava verotuksen toteuttamiseen liittyvä kaupungin maksusuuksien (1,7 milj. euroa). Jakotettujen henkilöstömenomäärärahojen ennusteen muutos on seurausta siitä, että kilpailukyky sopimuksessa sovittiin lomarahojen vähentämisestä 30 %:lla nykyisestä tasosta ajankaksolla 1.2.2017–30.9.2019. Valtakunnallisen ohjeituksen mukaan tilinpäätökseen kuluksi ja siirtovelaksi kirjataan se määrä, joka kunnalle aiheutuisi menona, mikäli lomapalkkavelka tulisi kerralla tilinpäätöspäivänä maksettavaksi. Koska vuonna 2016 kertyneet lomarahat maksetaan pääsääntöisesti vuoden 2017 kesällä 30 %:lla vähennettynä, lomarahojen jakotuksessa on perusteltua ottaa huomioon kilpailukyky sopimuksen aiheuttama lomarahien leikkaus jo vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Keskitettyihin kaupunginhallituksen käytävissä oleviin määrärahoihin sisältyy vuodelta 2014 siirtyneitä hankkeita, mm. osuus Helsingin 200 v. juhlapäätöksen nuorten syrjäytymisen erillismäärärahasta. Tämä huomioiden kaupunginhallituksen käyttöön varattujen määrärahojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 7 milj. eurolla.

Keskitetyn menovarauksen määrärahoilla kaupunginjohtajan toimialalta rahoitettussa ja opetusviraston hallinnoimassa osaamiskeskuksessa Helsingin kaupunki on pilotoinut omalla erillisrahoituksella uudenlaista kotoutumiskoulutukseen rinnastettavaa koulutusta. Osaamiskeskuspilotin käynnistämiseen myönnettiin vuodelle 2016 yhteensä 10 milj. euroa. Vuonna 2016 arvioidaan käytettävän 5,0 milj. euroa. Loppu toiminnan järjestämiseen varatusta määrärahasta siirretään vuodelle 2017. Valtion rahoitusmallin uudistamisen arvioidaan selviävän vuoden 2017 alkupuolella. Nykytilanteesta kotoutumiskoulutuksen rahoituksesta vastaa valtio.

Kaupunginkanslian oman toiminnan ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 2,4 milj. eurolla.

ICT-palvelukeskuksen menot alittuvat myös, koska toiminta ei ole toteutunut suunnitellusti.

Muissa yleishallinnon menoissa määrärahoihin sisältyy vuodelta 2015 siirtyneitä hankkeita, mm. Pisara-radon suunnitteluhanke. Tämä huomioiden muun yleishallinnon määrärahojen ennakoidaan alittavan käytettävissä olevat määrärahat 0,9 milj. euroa.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen talousarviokohta ylittyy arviolta noin 5,4 miljoonalla eurolla. Marras- ja joulukuun työmarkkinatuen kustannusten arvioidaan olevan korkeintaan 5,5 miljoonaa euroa/kuukausi, mikä nostaa kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kokonaiskustannuksen vuodelle 2016 noin 61,8 miljoonaan euroon.

Työmarkkinatuen kustannukset Helsingille olivat vuonna 2015 yhteensä 56 miljoonaa euroa. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvun vuoksi vuoden 2016 aikana kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajia on ollut kuukausittain noin 10 %:a enemmän edellisvuoteen verrattuna. Kasvua kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajissa on ollut sekä 50 %:n että 70 %:n maksuluokassa.

Taloushallintopalvelut-liikelaitos

Talpan vuoden 2016 kolmannen talousarvion toteutumisennusteen mukaan liikelaitoksen ku-luvan vuoden tuloksen ennustetaan toteutuvan + 50 000 euronä. Suoritemäärien ennustetaan toteutuvan talousarviota suurempina, joten tulos nousee positiiviseksi

Investointeihin on varattu 1 030 000 euroa, josta ennustetaan toteutuvan 200 000 euroa. Talousarviossa Talpan investointeihin sisällytettiin 700 000 euroa Hijat 2.0 hankintaa varten, mikä ei etene Talpan hankkeena.

Taloushallintopalvelun tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	26 645	27 200	27 290	90	27 250	40
Liiketoiminnan muut tuotot	51	60	60		60	
Varsinaiset kulut	-26 204	-26 974	-27 029	-55	-27 019	-10
Poistot	-119	-230	-215	15	-215	
Liikelyijäämä/alijäämä	372	56	106	50	76	30
Korvaus peruspääomalle	-56	-56	-56		-56	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	316		50	50	20	30

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	372	56	106	50	-14 338	-14 444
Poistot ja arvonalentumiset	-119	-230	-215	15	-301	-86
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-56	-56		-56	
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	435	230	265	35	-14 092	-14 357
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-358	-1 030	-200	830	-200	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-358	-1 030	-200	830	-200	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	77	-800	65	865	-14 292	-14 357
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-656					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-656					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-579	-800	65	865	-14 292	-14 357

Rakennus- ja ympäristötoimi

Rakennus- ja ympäristötoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
2 Rakennus- ja ympäristötoimi	Tulot yhteensä	317,8	314,2	314,3	0,1		315,7	-1,5
	Menot yhteensä	-409,6	-607,5	-607,0	0,5		-610,3	3,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-607,5		0,5			
	Toimintakate	-91,9	-293,3	-292,8	0,6		-294,5	1,8
205 Helsingin kaupungin tukkutori	Tulot yhteensä	6,4	6,2	6,2	0,0		6,2	0,0
	Menot yhteensä	-6,8	-9,2	-9,2	0,0		-9,2	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-9,2		0,0			
	Toimintakate	-0,3	-3,0	-7,2	-4,2		-3,0	-4,2
208 Hankintakeskus .	Tulot yhteensä	16,2	15,6	15,6	-0,0		15,6	-0,0
	Menot yhteensä	-16,0	-15,7	-15,7	0,0		-15,7	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-15,7		0,0			
	Toimintakate	0,3	-0,1	-0,1	0,0		-0,1	-0,0
209 Yleisten töiden lautakunta ja rakenn	Tulot yhteensä	71,2	74,0	69,6	-4,5		71,0	-1,4
	Menot yhteensä	-123,9	-127,7	-124,9	2,8		-126,0	1,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-127,7		2,8			
	Toimintakate	-52,7	-53,6	-55,4	-1,7		-55,0	-0,3
210 Rakentamispalvelu (Stara)	Tulot yhteensä	207,0	203,4	207,8	4,4		207,9	-0,1
	Menot yhteensä	-198,2	-194,5	-198,8	-4,4		-198,9	0,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-194,5		-4,4			
	Toimintakate	8,9	8,9	8,9	0,1		9,0	-0,1
235 Pelastustoimi	Tulot yhteensä	14,9	13,9	13,9	0,0		13,9	0,0
	Menot yhteensä	-51,5	-52,4	-52,4	-0,0		-52,4	
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-52,4		-0,0			
	Toimintakate	-36,6	-38,5	-38,5	0,0		-38,5	0,0
237 Ympäristötoimi	Tulot yhteensä	1,9	1,2	1,3	0,1		1,3	0,0
	Menot yhteensä	-13,3	-12,6	-12,6	-0,0		-12,6	-0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-12,6		-0,0			
	Toimintakate	-11,4	-11,4	-11,3	0,1		-11,4	0,0
242 HSL-kuntayhtymän maksuosuudet Kansli	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-195,5	-189,2	6,3		-195,5	6,3
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-195,5		6,3			
	Toimintakate		-195,5	-189,2	6,3		-195,5	6,3

Tukkutori

Syyskuun lopun toteuman perusteella Tukkutori pysyy talousarviossaan, jonka toimintakate on -3 009 000 €. Suuri osa kuluista on kaupungin sisäisiä, niin sanottuja välttämättömiä vuosisopimuskuluja, mutta muilta osin palvelujen ostoja pyritään pitämään edellisen vuoden tasossa.

Tulot ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna, mikä johtuu hyvästä vuokraustilanteesta.

Asiakastyytyväisyys mitattiin syyskuussa ja sen tulos on tavoitteen mukainen 3,5, asteikolla 1-5. Tuottavuutta mitataan vuoden lopussa ja sen saavuttamiseen vaikuttaa tulojen ja menojen kehittyminen suhteessa toisiinsa ja vertailuvuoteen

Hankintakeskus

Toimintakate pysyy talousarvion puitteissa. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitelmien mukaisesti. Hankintakeskuksessa alkoi huhtikuussa 2016 vuoden kestävä linjasaneerausremontti. Remontti tuo haasteita toimintaympäristöön ja työskentelyratkaisut on pyritty järjestämään joustavasti

Rakennusvirasto

Rakennusvirastoon sisältyy omina talousarviokohtinaan katu- ja viheralueiden ylläpito ja nettobudjetoitu HKR-Rakennuttaja. Rakennusviraston kokonaistulojen ennuste on 4,5 milj. euroa talousarviota pienempi. Kokonaismenojen ennuste alittaa talousarvion 2,8 milj. eurolla. Toimintakatteen on siten ennustettu olevan 1,7 milj. euroa talousarviota heikompi. Poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion suuruisena.

Katu- ja viheralueiden ylläpidon tuloennuste on 2,6 milj. euroa talousarviota pienempi. Tulot ovat ennustettua pienemmät, koska kokonaisvastuuhoitoalueen laajentumisesta saadut tulot ovat odotettua pienemmät. Menot alittavat talousarvion 0,7 milj. eurolla.

HKR-Rakennuttajan talousarvion sitovana toimintatavoitteena on, että menot ovat korkeintaan tulojen suuruiset eli tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate on nolla. HKR-Rakennuttajan tuloennuste on 1,9 milj. euroa talousarviota pienempi. Tulojen suuruuteen vaikuttaa rakennuttamistoimeksiantojen väheneminen. Menojen ennustetaan olevan 2,1 milj. euroa talousarviota pienemmät palkkakustannuksissa ja palveluiden ostoissa saatujen säästöjen vuoksi. Sitovan toimintakatteen ennustetaan olevan 0,2 milj. euroa talousarviota parempi.

Kaikkien viraston sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan.

Investointihankkeisiin liittyvät valitukset hidastavat hankkeiden käynnistymistä. Katu- ja puisto-osaston henkilöstöresurssien suuntaamiseen on jatkossa kiinnitettävä huomiota, jotta ylläpito- ja investointipalveluiden hankinnat voidaan toteuttaa suunnitellusti. HKR-Rakennuttajan tilahankkeiden määrä on vähentynyt.

Stara

Talousarvion mukaiset tulot ennustetaan ylitettävän 4,4 milj. eurolla.

Menoja arvioidaan kertyvän 4,3 milj. euroa talousarviota enemmän. Talousarvion tulojen ja menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate ennustetaan saavutettavan.

Liikevaihdon ennustetaan olevan 0,75 milj. euroa eli 0,4 % edellisvuotta suurempi. Toimintakatteessa pysymisen edellyttää kustannussäästöjä, jotka kohdistuvat en-

nen kaikkea aliurakoitsijoilta ostettaviin tuotannollisiin palveluihin. Poistojen arvioidaan pysyvän edellisvuosien tasolla.

Viraston kaikkien sitovien tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan.

Pelastuslaitos

Elokuun lopun tulostietojen perusteella pelastuslaitoksen talouden arvioidaan toteutuvan tulosbudjetin mukaisesti.

Sitovista toiminnallisista tavoitteista I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3 vahvuisella yksiköllä on enintään 6 minuuttia 60 % tehtävistä ei toteudu. Lähtö- ja ajoaika oli tammi-syyskuussa 53 %. Viivettä ovat aiheuttaneet pitkät ajomatkat pelastusasemilta hälytyskohteeseen sekä mm. Haagan pelastusaseman peruskorjauksen johdosta pidentyneet lähtöajat. Myöskään ensihoidon tavoittamisviive on 70 % tavoite ei toteudu. Viive oli tammi-syyskuussa 67 %. Tehtävämäärät ovat jatkuvassa kasvussa. Tämän lisäksi asiakkaiden tavoit-

tamisaikaa hidastavat jonoutuvat hälytystehtävät, jotka osoitetaan sairaalassa tai oman toiminta-alueen ulkopuolella oleville yksiköille. Muut sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnalliset tavoitteet toteutuvat.

Sisäministeriön mukaan Suomessa on 1.1.2019 alkaen viisi pelastuslaitosta. Tämän hetken tietojen mukaan Helsingin pelastuslaitos yhdistyy Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan pelastuslaitosten kanssa. Henkilöstön siirtyminen uusiin pelastuslaitoksiin tultaneen toteuttamaan liikkeenluovutuksen periaatteella, eli henkilöstö siirtyisi uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä. Tällöin nykyiset palvelussuhde- ja eläke-ehdot säilyisivät.

Ympäristökeskus

Ympäristökeskuksen käyttötalous toteutuu talousarvion mukaisesti. Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnalliset tavoitteet näyttävät toteutuvan suunnitellusti.

Hallituksen aluehallintoa koskevat muutokset koskevat ympäristöterveydenhuoltoa (siirto maakuntaan tai erityislainsäädäntöalueelle) mutta niillä ei ole vaikutusta vuoden 2016 toimintaan.

Lisäksi Eviran laatima elintarvikehuoneistojen uusi riskiluokitusohje tulee voimaan 1.1.2017. Helsingissä on vuonna 2016 riskiluokiteltava kaikki elintarvikevalvontakohteet (n.5 300 kappaletta), mikä voi vaikuttaa tarkastusmäärien toteumaan.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaite

Liikennelaitoksella on sitovana tavoitteena, että talouden tulos on vähintään nolla. Tulosenuste on 1,9 milj. euroa, joten tavoite on toteutussa. Ennusteessa HSL:ltä laskutettavia liikennöintikorvauksia on toteutussa talousarviota vähemmän ja HSL:n infrakorvauksia talousarviota vähemmän. Länsimetron käyttöönoton siirtyminen elokuusta 2016 pienentää korvauksia. Länsimetron käyttöönoton viivästyminen pienentää myös menoja sillä esimerkiksi korkomenot, poistot ja Länsimetro Oy:n vastikelaskutus toteutuvat talousarvioita pienempinä. HSL korvaa HKL:lle ne kustannukset, jotka johtuvat länsimetroon valmistautumisesta ja jotka toteutuvat metron käyttöönoton viivästyisestä huolimatta elokuusta 2016 alkaen (mm. kuljettajien palkkakustannukset).

Uusien metrovaunujen käyttöönoton tarkentuva aikataulu vaikuttaa ennusteeseen loppuvuoden aikana. Investointien toteutumisennuste on 180,4 milj. euroa, kun talousarviossa investointeihin on varattu 209,9 milj. euroa. Talousarviossa suunnitelluista investoinneista uudet metrovaunut ovat toteutussa 7,6 milj. euroa pienempänä kuin talousarviossa oli budjetoitu. Myös Myllypuron metroaseman peruskorjaukseen, sähköbusien latausjärjestelmän ja Keski-Pasilan kehittämisen investoinnit ovat toteutussa arvioitua pienempinä vuoden 2016 aikana.

Tilikauden suurimmat investoinnit ovat uudet metrovaunut 82,4 milj. euroa, uudet raitiovaunut 44,6 milj. euroa ja Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus 6,7 milj. euroa.

Tässä vaiheessa on arvioitu, että uutta lainaa nostetaan yhteensä 60,0 milj. euroa (TA: 221,5 milj. euroa). HKL:n todellinen lainamäärätarve on hieman vajaa 200,0 milj. euroa vuonna 2016, mutta osa vuoden 2016 investointihankinnoista rahoitetaan kaupungin sisäiseltä rahatililtä, ja varsinainen lainannosto siirtyy siten vuodelle 2017. Liikennelaitoksella on kuusi sitovaa toiminnallista tavoitetta, joista neljän ennakoidaan toteutuvan. Taloudellinen tulos sekä metro- ja raitiliikenteen asiakastytyväisyyden ennakoidaan toteutuvan vähintään tavoitteen mukaisesti. Myös metroasemien ja raitiovaunupysäkkien siisteydelle asetetun tavoitteen ennakoidaan toteutuvan.

Metro- ja raitiliikenteen luotettavuustavoitteet eivät ole toteutussa. Metroliikenteen luotettavuustavoite on 99,96 % ja toteumaennuste on 99,85 %. Raitiliikenteessä tavoite on 99,87 % ja toteumaennuste 99,83 %. Metroliikenteessä heinäkuussa yöaikaan tapahtunut metro-onnettomuus vaikutti seuraavan päivän matkus-

tajaliikenteen luotettavuuteen siten, että koko vuoden luotettavuustavoitetta ei saavuteta. Raitiliikenteessä luotettavuus on heikentynyt syksyn aikana henkilöstöpuolan vuoksi.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt vuoden 2016 aikana Kruunusillat ja Raide-Jokeri-hankkeiden toteuttamisesta. Hankkeilla on merkittävä vaikutus HKL:n toimintaan tulevina vuosina.

Merkittävimmät riskit liittyvät isojen investointien etenemiseen ja niiden aikataulujen ja niihin liittyvien toimenpiteiden yhteensovittamiseen.

Länsimetron matkustajaliikenteen aloitukselle ei ole varmaa aikataulua, joten riskinä on toteutussa liikenesuorituksen kasvusta syntyvän tuottavuuden parane-
misen siirtyminen myöhemmäksi. Metroliikenteen siirtymisen tiheään vuoroväliin on toteutunut Helsingissä.

Siemensin ja HKL:n välisten automaattimetrosopimusten purkaminen saattaa aiheuttaa korvausvaatimuksia pitkän oikeuskäsittelyn osapuolille.

HKL:n tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Tuki infrainvestointien pääomakuluihin	11 998	16 780	14 151	-2 629	16 725	-2 573
Muut myyntitulot	141 715		147 759	147 759	149 933	-2 174
Liikevaihto	153 713	16 780	161 911	145 131	166 658	-4 747
Valmistus omaan käyttöön	5 221	5 991	5 065	-926	5 109	-44
Liiketoiminnan muut tuotot	15 851	15 993	16 028	35	16 961	-933
Varsinaiset kulut	-110 392	-131 918	-121 150	10 768	-125 615	4 465
Poistot	-38 680	-41 184	-40 203	981	-40 435	232
Liikeliikenne/alijäämä	25 940	28 452	21 882	-6 570	22 910	-1 028
Rahoitustuotot	31		26	26	26	
Korkokulut kaupungin lainasta	-75	-107	-35	72	-38	3
Muut korkomenot	-4 127	-19 797	-2 750	17 047	-2 788	37
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442		-8 442	
Muut rahoitusmenot	-10 971		-11 447	-11 447	-11 936	489
Ylijäämä/alijäämä ennen varauksia	2 356	106	-766	-872	-267	-499
Poistoeron muutos	2 226	3 087	2 604	-483	2 321	283
Varausten muutos	-2 116	-3 192		3 192	316	-316
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 466	1	1 838	1 837	2 369	-531

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikeliikenne (-alijäämä)	25 940	28 452	21 882	-6 570	22 910	1 028
Poistot ja arvonalentumiset	-38 680	-41 184	-40 203	981	-40 435	-232
Rahoitustuotot ja -kulut	-23 584	-28 346	-22 649	5 697	-23 178	-529
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-390		-361	-361	-378	-17
Toiminnan rahavirta	41 426	41 290	39 798	-1 492	40 546	748
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-102 988	-209 928	-180 388	29 540	-184 090	-3 702
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"	41		-361	-361	-378	-17
Investoinnin rahavirta	-102 947	-209 928	-180 749	29 179	-184 468	-3 719
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-61 521	-168 638	-140 951	27 687	-143 922	-2 971
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset			1 988	1 988	1 988	
Lainakannan muutokset	-5 920	206 884	49 992	-156 892	71 980	21 988
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 506	-38 126	92 932	131 058	-41 173	-134 105
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-14 426	168 758	144 912	-23 846	32 795	-112 117
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-75 947	120	3 961	3 841	-111 127	-115 088

Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitos

Tämän hetkisen arvion perusteella talousarvion liikevaihtotavoite 93,495 milj. euroa tullaan ylittämään ollen 94,977 milj. euroa. Tämän hetkisen arvion perusteella talousarvion mukainen tilikauden ylijäämä 0,750 milj. euroa tullaan ylittämään ollen 5,327 milj. euroa.

alkaen. Organisaatiouudistuksella palvelukeskus valmistautuu valtuuston 8.10.2014 tekemän päätöksen mukaisesti palvelukeskuksen nyt tuottamien palvelujen kilpailutusten laajentamiseen ja koko maata koskeviin sote-muutoksiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Palvelukeskuksessa toteutettiin organisaatiouudistus 1.3.2016

Palvelukeskuksen tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	94 455	93 495	94 977	1 482	94 977	0
Liiketoiminnan muut tuotot	781	520	865	345	865	
Varsinaiset kulut	-89 989	-92 535	-89 875	2 660	-89 875	
Poistot	-574	-650	-560	90	-560	
Liikelyijäämä/alijäämä	4 673	830	5 407	4 577	5 407	0
Korvaus peruspääomalle	-80	-80	-80		-80	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 593	750	5 327	4 577	5 327	0

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikelyijäämä (-alijäämä)	4 673	830	5 407	4 577	5 407	-0
Poistot ja arvonalentumiset	-574	-650	-560	90	-560	
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	-80	-80		-80	
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	5 168	1 400	5 887	4 487	5 887	-0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-596	-1 000	-700	300	-700	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-596	-1 000	-700	300	-700	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 572	400	5 187	4 787	5 187	-0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	792		-400	-400	-400	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	792		-400	-400	-400	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	5 364	400	4 787	4 387	4 787	-0

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
3 Sosiaali-, Terveys- ja Varhaiskasvatus	Tulot yhteensä	318,8	322,1	329,2	7,2		329,3	-0,1
	Menot yhteensä	-2 647,4	-2 570,4	-2 581,6	-11,2		-2 578,3	-3,3
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-2 570,4		-11,2			
	Toimintakate	-2 328,6	-2 248,3	-2 252,4	-4,0		-2 249,0	-3,4
310 Sosiaali- ja terveysvirasto	Tulot yhteensä	278,1	283,1	288,0	4,9		288,0	0,0
	Menot yhteensä	-2 268,2	-2 185,4	-2 194,6	-9,2		-2 193,3	-1,3
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-2 185,4		-9,2			
	Toimintakate	-1 990,1	-1 902,3	-1 906,6	-4,4		-1 905,3	-1,3
31001 Sosiaali- ja terveyspalvelut	Tulot yhteensä	187,0	183,3	195,2	11,9		195,2	0,0
	Menot yhteensä	-1 464,9	-1 474,8	-1 485,0	-10,2		-1 486,6	1,6
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-1 474,8		-10,2			
	Toimintakate	-1 277,9	-1 291,5	-1 289,8	1,7		-1 291,5	1,6
31004 Toimeentulotuki	Tulot yhteensä	91,0	93,9	92,2	-1,7		92,4	-0,2
	Menot yhteensä	-177,7	-176,9	-177,1	-0,2		-178,3	1,2
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-176,9		-0,2			
	Toimintakate	-86,7	-83,0	-84,9	-1,9		-86,0	1,1
31005 Työllisyyden hoitaminen	Tulot yhteensä	0,1	0,2	0,1	-0,1		-0,1	0,2
	Menot yhteensä	-61,5	-6,0	-5,4	0,7		-1,2	-4,1
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-6,0		0,7			
	Toimintakate	-61,4	-5,8	-5,3	0,5		-1,3	-4,0
31006 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoit	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-564,1	-519,7	-526,0	-6,3		-526,0	
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-519,7		-6,3			
	Toimintakate	-564,1	-519,7	-526,0	-6,3		-526,0	
31007 Apotti	Tulot yhteensä		5,7	0,5	-5,2		0,5	
	Menot yhteensä		-8,0	-1,2	6,8		-1,2	
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-8,0		6,8			
	Toimintakate		-2,3	-0,7	1,6		-0,7	
320 Varhaiskasvatus- virasto	Tulot yhteensä	40,7	38,9	41,2	2,3		41,3	-0,1
	Menot yhteensä	-379,2	-385,0	-387,0	-2,0		-385,0	-2,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-385,0		-2,0			
	Toimintakate	-338,4	-346,1	-345,8	0,3		-343,7	-2,1

Sosiaali- ja terveysvirasto

Sosiaali- ja terveysvirastossa on viisi talousarviokohtaa, sosiaali- ja terveyspalvelut, toimeentulotuki, työllisyyden hoitaminen, HUS kuntayhtymä ja asiakas- ja potilas-tietojärjestelmäpalveluhanke – Apotti.

Sosiaali- ja terveysviraston talousarviomenojen ennustetaan ylittävän yhteensä 9,2 milj. euroa, josta Husin osuus 6,3 milj. euroa ja toimeentulotuen osuus 0,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdan ennustetaan ylittävän budjetoidun 10,2 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen arvioidaan ylittävän määrärahasa noin 10,2 milj. eurolla. Ylitys selittyy kokonaisuudessaan vastaanottokeskusten ja Toivolanmäen perheryhmäkodin kustannuksista aiheutuvalla ylityksellä. Muilta osin sosiaali- ja terveyspalvelut – menokohta toteutuu budjetin mukaisena.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen budjetin arvioidaan alittuvan 1,3 milj. eurolla ilman vastaanottokeskuksia ja Toivolanmäen perheryhmäkotia. Vammaistyössä budjetti toteutuu suunnitellusti. Lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalveluissa, lastensuojelussa ja nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä menojen arvioidaan toteutuvan budjetoitua pienempinä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.12.2015 hyväksyessään sosiaali- ja terveysviraston käyttösuunnitelman ja tulosbudjetit vuodelle 2016, että kaupunginhallituksen 9.11.2015 tekemän 9,9 milj. euron lisäyksen kohdentamaton osuus (9,47 milj. euroa) jätettiin tulosbudjetissa virastopäällikön keskitettyihin määrärahoihin kattamaan muun muassa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten johdosta syntyviä lisäkustannuksia ja että virastopäällikkö tekee kohdennuksesta esityksen lautakunnalle päätettäväksi.

Terveysasemien kiireettömän hoidon saatavuuden parantamiseen on kesäkuussa 2016 kohdennettu 1,0 milj. euron lisämääräraha. Tällä määrärahalla on palkattu lääkäreitä ja hoitajia.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosaston arvioidaan ylittävän budjettinsa 6,2 milj. eurolla. Ylityksestä osan selittää kesäkuussa 2016 kohdennettu 1,0 milj. euron määräraha kotihoidon vahvistamiseen ja 2,3 milj. euron määräraha aiemman ylitysennusteen kattamiseen. Ylitysennusteen lopun 3,1 milj. euron osalta on ryhdytty

Apotin arvioidaan alittavan budjetin 6,8 milj. eurolla. Tulojen ennustetaan kokonaisuutena ylittävän budjetoidun 4,9 milj. eurolla.

Lautakuntakäsittelyn 27.9.2016 jälkeen on talousarvioon ja ennusteeseen päivitetty vanhuspsykiatrian siirtoa vastaavat määrärahamuutokset (kvsto 14.9.) sosiaali- ja terveyspalveluista -0,45 milj. euroa HUSiin +0,45 milj. euroa.

osaston sisäisiin toimenpiteisiin, joita ovat mmm. si- jaisten ja vuokratyövoiman sekä ostopalvelujen käytön vähentäminen.

Talous- ja tukipalvelujen osalta alitusta arvioidaan syntyvän 5,4 milj. euroa. Alituksesta vuokratulujen osuus on 3,3 milj. euroa. Vuokrien alitukseen sisältyy tilakeskusten tekemä 1,8 milj. euron vuokranalennus. Muilta osin alitusta syntyy palvelujen ostoissa sekä materiaaliha- kinnoissa.

Henkilöstö- ja kehittämisspalveluissa arvioidaan syntyvän pientä säästöä 0,1 milj. euroa.

Tietohallinto- ja viestintäpalvelujen osalta on 0,8 milj. euron ylityshukka, mikä johtuu keskitetyn atk-käyttötalouden kustannustason noususta ja tehtyjen investointien aiheuttamista lisäkuluista käyttökustannuksiin.

Vastaanottokeskusten toiminnan laajentamisesta ja Toivolanmäen perheryhmäkodin käynnistämisestä aiheutuvat kustannukset eivät sisälly sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarvioraamiin, joten niitä varten tullaan myöhemmässä vaiheessa hakemaan teknisluonteinen ylitysoikeus. Valtio korvaa vastaanottokeskusten kustannukset täysimääräisinä, joten ne eivät aiheuta lisäystä kaupungin nettomenoihin.

Talousarviokohdan tulojen arvioidaan ylittävän noin 12 milj. eurolla budjetoidun tason; ylitys johtuu vastaanotokeskuksista.

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen arvioidaan ylittyvän noin 0,2 milj. euroa. Talousarviokohdan ylitystä selittää se, että toimeentulotuen asiakastalouksien määrä ilman vastaanottokorvauksen saajia on tammi-heinäkuussa 2016 ollut

0,8 % suurempi kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna. Toimeentulotuen perusosaan ei ole tullut indeksikorotusta, mikä hillitsee toimeentulotukimenojen nousua

Työllisyyden hoitaminen

Työllisyyden hoidon talousarviokohdan arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Työmarkkinatuen kuntaosuus on poistunut sosiaali- ja terveysviraston talousarviosta, ja jäljellä on ainoastaan viraston oma tukityöllistäminen.

HUS-kuntayhtymä

HUS:in arvioidaan ylittävän määrärahasa 6,3 milj. eurolla. Ennuste sisältää HUS:in valtuuston kesäkuussa päättämän vuoden 2015 ylijäämän palautuksen. Helsingin osuus on 20,9 milj. euroa. Ilman ylijäämän palautusta ylitys olisi n. 27,6 milj. euroa. Sopeuttamistoi-

mia seurataan tiiviisti HUS:n ja Helsingin yhteistyörakenteissa, mutta toimet eivät tule poistamaan merkittävää budjettilylytystä, joka toiminnassa on.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmä - Apotti

Apotti talousarviokohdan menojen huomattava alittuminen johtuu toisaalta siitä, että vuoden 2016 budjetti on tehty sellaisessa vaiheessa, jolloin ei ollut vielä tarkkaa selvyyttä hankkeen vuodelle 2016 kohdistuvista kustannuksista ja käynnistymisajasta sekä toisaalta markkinaoikeuteen tehdyn valituksen aiheuttamasta hankkeen viivästyisestä noin 8 kuukaudella. Helsingin

kustannukset ovat 38 % Apotin kaikista niistä kustannuksista, joita ei aktivoida taseeseen. Kustannukset kasvavat siinä vaiheessa, kun lainan kuoletus lisääntyy.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion määrälliset tavoitteet on asetettu keväällä 2015. Terveysneuvonnan käyntien osalta ennustetaan tilinpäätöksen tasoa ja muun asioinnin ennustetaan jäävän alle tavoitteen. Digitaalisten palvelujen kehittäminen (perheentuki, chat), vähentävät asiakkaiden muuta hoitoasiointia (puhelut, sähköinen yhteydenotto terveydenhoitajaan, kirje tarkastuksesta pois jääneille). Lisäksi kehitetään uusia palvelumuotoja, jolloin vastaanottokäynnit korvautuvat ryhmäkäynneillä (imetysohjausryhmät, raskausdiabetesryhmät, neuvola päiväkodissa, lastenneuvolan kuuden kuukauden ryhmä sekä moniammatillinen palvelutarpeen arviointi). Tällä toimin-

nalla voidaan suunnata tukea niille lapsille ja perheille, jotka ovat eniten tuen tarpeessa.

Lastensuojelussa painopiste siirtyy tavoitteiden mukaisesti laitoshoidosta perhehoitoon. Poliklinikkakäynnit ja päivystyksen käynnit ylittävät suunnitellun tason, kuten myös suun terveydenhuollon käynnit, joiden määrän arvioidaan toteutuvan saman suuruisena kuin vuonna 2015. Kotihoidon käynnit ylittävät aiempien vuosien tapaan talousarvion, ja palvelurakenteen muutoksen mukaisesti iäkkäiden pitkäaikaisen laitoshoidon määrä vähenee edellisvuodesta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti

Varhaiskasvatusvirasto

Varhaiskasvatusviraston talousarviokohdan menojen loppusumma on vuoden 2016 kolmannen virallisen ennusteen mukaan 386,9 milj. euroa ja tulojen 41,2 milj. euroa. Menojen arvioidaan ylittävän talousarvion 1,9 milj. eurolla ja tulot ylittävät 2,3 milj. euroa talousarviosta. Maksutulojen arvioidaan ylittävän lapsimäärän kasvusta johtuen ja 1.8.2016 voimaan tulevien asiakasmaksujen indeksitarkistuksien vuoksi.

Menolajeittain tarkasteltuna ennuste eroaa tulosbudjetista ja talousarviosta. Menolajeittain tarkasteltuna suurimmat ylitykset talousarvioon verrattuna aiheutuvat palveluiden ostoista ja vuokratuluista. Vastaavasti suurimmat säästöt talousarvioon verrattuna aiheutuvat henkilöstömenoista ja avustuksista. Menolajeittain tarkastelu on suoritettu talousarvioon verrattuna, mikä eroaa tulosbudjetista. Ennusteessa arvioitu menoylitys perustuu suoritteiden sijoittumiseen eri hoitomuotoihin ja varhaiskasvatuslaista aiheutuvaan lisääntyneeseen sijaistarpeeseen. Vuoden 2016 talousarvioon sisältyy tilakeskuksen kaupungin sisäisen vuokratason madaltaminen, joka varhaiskasvatusviraston osalta on 0,7 milj. euroa. Vuokrahyvitys kohdistuu viraston yhden viikon vuokriin.

1.8.2015 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain 5 a §:n mukaisesti päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia. Henkilöstön suhdeluvun määrittävä päivähoitoasetus on edelleen voimassa. Lapsiryhmien muodostamisen ohjetta on päivitetty vuoden 2015 keväällä. Tämä varhaiskasvatuslain muutos on vaikuttanut erityisesti Seuren eli työvoiman vuokrauspalvelujen käytön lisääntymiseen vuonna 2016 verrattuna vuoteen 2015.

Toiminnan tunnuslukuna käytetty hoitohenkilöstön ja lasten välinen suhdeluku on ollut alkuvuonna tammi-elokuussa n. 1,7 prosenttiyksikköä matalampi kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatusviraston talousarvion 2016 kaikkien kolmen sitovan toiminnallisen ja kolmen muun toiminnallisen tavoitteen ennustetaan toteutuvan

Omissa päiväkodeissa ennustetaan vuoden 2016 lopussa olevan 225 lasta enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä on talousarvion. Ostopalvelupäiväkodeissa ja maksusitoumuksilla ennustetaan olevan 90 lasta enemmän kuin talousarviossa. Perhepäivähoidossa ennustetaan olevan 20 lasta vähemmän kuin talousarviossa ja 50 lasta vähemmän kuin tulosbudjetissa. Kotihoidontuella olevien lasten määrä alittaa talousarvion ja tulosbudjetin 150 lapsella. Alle kouluikäisiä kerholapsia arvioidaan olevan 100 lasta vähemmän talousarviosta.

Kesällä 2016 päivitetyn väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten, 1-6 vuotiaiden, lasten määrän ennustetaan kasvavan 611 lapsella. Aiemman lokakuussa 2015 julkaistun väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten 1-6 vuotiaiden lasten määrän ennustettiin kasvavan vuonna 2016 noin 671 lapsella.

Sivistystoimi

Sivistystoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
4 Sivistystoimi	Tulot yhteensä	61,8	59,2	61,2	2,0		65,0	-3,9
	Menot yhteensä	-909,7	-940,9	-949,4	-8,6		-955,2	5,8
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-940,9		-8,6			
	Toimintakate	-847,9	-881,7	-888,3	-6,6		-890,2	1,9
402 Opetusvirasto	Tulot yhteensä	28,7	26,9	26,6	-0,3		30,8	-4,2
	Menot yhteensä	-667,4	-685,1	-690,8	-5,7		-695,0	4,2
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-685,1		-5,7			
	Toimintakate	-638,7	-658,2	-664,2	-6,0		-664,2	-0,0
404 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä		-1,4	-1,4			-1,4	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-1,4					
	Toimintakate		-1,4	-1,4			-1,4	
411 Suomenkielinen työväenopisto	Tulot yhteensä	2,3	2,1	2,3	0,2		2,3	0,0
	Menot yhteensä	-15,0	-15,1	-15,3	-0,2		-15,2	-0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-15,1		-0,2			
	Toimintakate	-12,8	-12,9	-12,9	-0,0		-12,9	-0,0
412 Ruotsinkielinen työväenopisto	Tulot yhteensä	0,6	0,5	0,5	0,0		0,5	0,0
	Menot yhteensä	-3,1	-3,3	-3,3	0,0		-3,3	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-3,3		0,0			
	Toimintakate	-2,5	-2,8	-2,7	0,0		-2,8	0,0
415 Kaupunginkirjasto	Tulot yhteensä	3,5	2,7	3,5	0,8		4,0	-0,5
	Menot yhteensä	-37,9	-36,9	-38,2	-1,3		-40,2	2,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-36,9		-1,3			
	Toimintakate	-34,5	-34,2	-34,8	-0,5		-36,2	1,4
416 Helsingin taidemuseo	Tulot yhteensä	0,4	0,7	0,9	0,3		0,9	
	Menot yhteensä	-6,4	-6,9	-7,1	-0,3		-7,1	-0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-6,9		-0,3			
	Toimintakate	-6,1	-6,2	-6,2	-0,0		-6,2	-0,0
417 Kulttuuritoimi	Tulot yhteensä	1,5	1,3	1,8	0,5		1,8	0,0
	Menot yhteensä	-31,9	-43,4	-44,0	-0,5		-44,0	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-43,4		-0,5			
	Toimintakate	-30,3	-42,2	-42,2	0,0		-42,2	0,0
418 Kaupunginmuseo	Tulot yhteensä	0,5	0,5	0,4	-0,1		0,4	-0,0
	Menot yhteensä	-7,7	-8,5	-9,0	-0,5		-9,1	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,5		-0,5			
	Toimintakate	-7,2	-8,0	-8,6	-0,6		-8,6	0,0
419 Orkesteritoiminta	Tulot yhteensä	1,6	1,6	1,5	-0,1		1,4	0,1
	Menot yhteensä	-12,7	-12,9	-12,6	0,3		-12,8	0,2
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-12,9		0,3			
	Toimintakate	-11,1	-11,3	-11,0	0,2		-11,3	0,3
421 Korkeasaaren eläintarha	Tulot yhteensä	4,5	4,6	4,8	0,2		4,6	0,2
	Menot yhteensä	-8,0	-8,1	-8,1	-0,0		-8,1	0,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,1		-0,0			
	Toimintakate	-3,6	-3,6	-3,3	0,2		-3,6	0,2
431 Nuorisotoimi	Tulot yhteensä	1,6	1,7	1,7	-0,0		1,7	0,0
	Menot yhteensä	-30,7	-31,2	-31,3	-0,1		-31,2	-0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-31,2		-0,1			
	Toimintakate	-29,1	-29,5	-29,6	-0,1		-29,5	-0,1

1 milj.		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erutus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
Tulosityksikkö								
441	Liikuntatoimi							
	Tulot yhteensä	16,4	16,1	16,5	0,4		16,1	0,4
	Menot yhteensä	-81,1	-80,1	-80,5	-0,4		-80,1	-0,5
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-80,1		-0,4			
	Toimintakate	-64,7	-64,1	-64,1	0,0		-64,0	-0,1
455	Tietokeskus							
	Tulot yhteensä	0,3	0,6	0,6	-0,0		0,6	-0,0
	Menot yhteensä	-7,8	-7,9	-7,8	0,1		-7,8	0,0
	TA+ylitysoikeus/TA+ylit/ Enn		-7,9		0,1			
	Toimintakate	-7,4	-7,3	-7,2	0,1		-7,2	0,0

Opetusvirasto

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,3 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Menoja ennakoidaan kertyvän kaikki opetusviraston kolme käyttötalouden talousarviokohtaa huomioiden noin 5,7 milj. euroa yli talousarvion.

Talousarviokohdassa Kaupungin tuottamat opetus- ja koulutuspalvelut talousarvio ylittyy ennusteen mukaan 3,7 milj. eurolla ja talousarviokohdassa Korvaukset ja avustukset 2,0 milj. eurolla. Talousarviokohdassa Työlisyyden hoitaminen talousarviokohta toteutuu ennusteen mukaan talousarvion mukaisena.

Talousarviokohdassa Kaupungin tuottamat palvelut ennakoitu ylitys selittyy pääosin kaupungin saamalla käyttötarkoituksidonnaisilla valtionavustuksilla sekä muulla ulkopuolisella rahoituksella, joita ei ole pystytty huomioimaan talousarviossa ja jotka näkyvät sekä tulot- että menoennusteessa.

Korvauksissa ja avustuksissa muiden tuottamiin palve-

luihin 2,0 milj. euron ennakoitu ylitys johtuu siitä, että opetusviraston määrärahoista maksettavien perusopetuksen kotikuntakorvausten perusosaa nostettiin vuodelle 2016 enemmän, kuin hintatason nousun verran. Talousarviota laadittaessa varauduttiin ainoastaan peruspalvelujen hintaindeksiennusteen mukaiseen nousuun. Korvaukset ylittävät talousarviovarauksen noin 3,8 miljoonalla eurolla, mutta ennusteen mukaan pääosa ylityksestä pystytään kattamaan muissa kotikuntakorvauksissa (lastensuojelulain perusteella muihin kuntiin sijoitetut lapset, muiden koulutuksen järjestäjien psykologi- ja kuraattoripalvelut, sairaalaopetuksen koti-kuntakorvaukset) syntyvillä säästöillä.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Valtionosuuteen oikeuttavia oppilaita ja opiskelijoita ennakoidaan olevan kaikkiaan runsaat 60 400 eli runsaat 200 oppilasta ja opiskelijaa vähemmän kuin talousarviossa on ennakoitu. Lapsia ruotsinkielisessä päivähoitossa noin 2 100 eli noin 100 vähemmän kuin talousarviossa

Suomenkielinen työväenopisto

Suomenkielisen työväenopistojen käyttötalouden tulojen ja menojen ennustetaan ylittävän 195 000 euroa johtuen opetushallituksen myöntämästä ulkopuolisesta rahoituksesta opetussuunnitelmatyöhön ja opintoseteleiden myöntämiseen sekä erityishinnoiteltujen kurssien lisäyksen vuoksi. Sitova toiminnallinen tavoite ylittyy 1 100 opetustunnilla johtuen erityishinnoiteltujen kursien ja mak-supalvelukurssien määrän lisäyksestä.

Ruotsinkielinen työväenopisto

Ruotsinkielisen työväenopistojen käyttötalouden tulot ja menot toteutuvat talousarvion mukaisesti vuonna 2016 ja samoin myös sitova toiminnallinen tavoite.

Kaupunginkirjasto

Kaupungin kirjaston tulojen arvioidaan toteutuvan noin 0,8 milj. euroa talousarviota parempana johtuen ennakoitua suuremmasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Kaupunginkirjaston menojen ennakoitaan ylittävän talousarvion 1,3 milj. eurolla johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista.

teismäärä (kirjastokäynnit ja verkkokäynnit). Aukio-olotunteja ennustetaan kertyvän 107 000, kun talousarviossa tavoitteeksi oli asetettu 102 000 tuntia. Käyntien yhteismäärän sitovasta tavoitteesta jäädään 0,1 milj. käyntiä johtuen ennakoitua pienemmästä kirjastokäyntien määrästä.

Kaupunginkirjastolle on vahvistettu kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta, aukiolotunnit ja käyntien yh-

Taidemuseo

Taidemuseon valtuuston nähden sitovan toimintakatteen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti vuonna 2016. Sitova toiminnallinen tavoite - 145 000 kävijää - saavutetaan vuonna 2016.

Kulttuurikeskus ja Savoy-yksikkö

Kulttuurikeskuksen käyttötalouden tulojen ja menojen arvioidaan ylittyvän noin 0,3 milj. euroa johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista.

Kulttuurikeskukselle on vuodeksi 2016 vahvistettu kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta. Ne ovat taide- ja kulttuuriopetus erityisesti lapsille (12 000 h) sekä kulttuuri- ja taidetilaisuudet saleissa (1 200 tilaisuutta). Ennusteen mukaan molempien tavoitteiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti vuonna 2016.

Nettobudjetoidun Savoy-yksikön toimintakatteen on vuoden 2016 talousarviossa vahvistettu - 883 000 euroa, jonka ennustetaan toteutuvan suunnitellusti vuonna 2016. Savoy-yksikön sitova toiminnallinen tavoite - kulttuuri- ja taidetilaisuudet Savoy-teatterissa ja Esplanadin lavalla saavutetaan ao. vuonna.

Kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon kaupunginvaltuuston nähden sitovan toimintakatteen ennustetaan alittuvan 0,6 milj. euroa johtuen Turvalaakson muuton viivästyisestä, Aleksanterin toimipisteen muuttokustannuksista ja toimipisteen sadevesivahingon korjauskustannuksista. Sitova toiminnallinen tavoite ylittyy 366 150 kävijällä johtuen ennakoitua suuremmasta näyttely- että verkkokävijöiden määrästä vuonna 2016

Kaupunginorkesteri

Kaupunginorkesterin tulotavoitteesta jäädään 150 000 euroa vuonna 2016 johtuen ennakoitua pienemmästä kausikorttimyynnistä ja kertalippumyynnistä. Käyttötalouden menot toteutuvat suunnitelmallisesti.

Orkesterin nettobudjetoidun talousarviokohdan – Käyttövarat, Khn käytettäväksi – toimintakate toteutuu talousarvion mukaisesti vuonna 2016.

Kaupunginorkesterin yksi sitova toiminnallinen tavoite – sinfoniakonserttien määrä (44 kpl) – saavutetaan vuonna 2016. Muiden toiminnallisten tavoitteiden ennusteessa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon verrattuna eikä orkesterilla tiedossa talousarvion toteutumiseen vaikuttavia merkittäviä poikkeamia toimintaympäristössä ja riskeissä.

Korkeasaaren eläintarha

Kaupunginvaltuuston Korkeasaaren eläintarhalle nähdén asetetun sitovan tavoitteen – toimintakate – ennakkoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Korkeasaaren sitova toiminnallinen tavoite 2 793 aukiolotuntia ylittyy 18 tunnilla vuonna 2016 johtuen yleisötaphtumien pidennetyistä aukioloajoista.

Nuorisoasiainkeskus

Nuorisoasiainkeskuksen käyttötalouden tulojen ennakoidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Menot ylittävät 90 000 eurolla johtuen ulkopuolisella rahoituksella rahoitettavista hankkeista vuonna 2016.

Sitovia toiminnallisia tavoitteita nuorisoasiainkeskuksella on kolme vuonna 2016. Kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan ao. vuonna.

Liikuntatoimi

Kaupunginvaltuuston liikuntatoimelle asettama sitova tavoite – toimintakate – toteutuu talousarvion mukaisesti vuonna 2016.

Talousarvion kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Muissa toiminnallisissa tavoitteissa kävijämäärätavoitteet ovat tietyltä osin hyvin säästä riippuvaisia etenkin uimarantatoiminnan osalta.

Tietokeskus

Tietokeskuksen käyttötalouden tulot toteutuvat talousarvion mukaisesti ja menot alittuvat noin 0,1 milj. euroa vuonna 2016. Sitovissa ja muissa toiminnallisissa tavoitteissa ei ole poikkeamia talousarvioon verrattuna.

Oiva Akatemia

Oiva Akatemia ennustaa, että liikevaihto tilikauden lopussa alittaa talousarvion olleen 3 800 000 euroa. Sitovat tavoitteet saavutetaan mutta toiminnallisissa tavoitteissa jäädään opintopäivien ja konsulttipäivien määrän tavoitteesta. Kaupungissa tapahtuvat organisatoriset

ja toiminnalliset muutokset tuovat tarpeita johtamis- ja esimiestyön kehittämiseen ja työyhteisöjen muutostukseen. Muutostuen toimenpiteet käynnistyvät arvioitua hitaammalla aikataululla myöhemmin tänä vuonna

Oiva Akatemian tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	4 742	4 000	3 700	-300	3 790	-91
Liiketoiminnan muut tuotot	104	100	7	-93	-77	84
Varsinaiset kulut	-4 706	-4 021	-3 615	406	44	-3 659
Poistot	-27	-40	-40		9	-49
Liikeylijäämä/alijäämä	114	39	51	12	3 766	-3 714
Korvaus peruspääomalle	-12	-12	-24	-12	-24	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	102	27	27	0	3 742	-3 714

Rahoituslaskelma 1 000 €	Tilinpäätös 2015	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Liikeylijäämä (-alijäämä)	114	39	51	12	3 766	3 714
Poistot ja arvonalentumiset	-27	-40	-40		9	49
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	-12	-24	-12	-24	
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	128	67	67	0	3 733	3 666
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-23	-50	-50		-50	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"						
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"						
Investoinnin rahavirta	-23	-50	-50		-50	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	105	17	17	0	3 683	3 666
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset			-27	-27	-27	
Muut maksuvalmiuden muutokset	415		30	30	30	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	415		3	3	3	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	521	17	20	3	3 686	3 666

Työterveys Helsinki

Liikevoittotavoite ylittyy vuonna 2016. Toiminnallisen tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti ao. vuonna.

Työterveys Helsingin tulos- ja rahoituslaskelmaennuste

Tuloslaskelma 1 000 €	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	16 017	16 800	783	16 695	104
Liiketoiminnan muut tuotot	135	329	194	349	-20
Varsinaiset kulut	-16 042	-16 839	-797	-16 754	-85
Poistot	-70	-50	20	-50	
Liikelyijäämä/alijäämä	40	240	200	240	-1
Korvaus peruspääomalle	-40	-40		-40	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		200	200	200	-1

Rahoituslaskelma 1 000 €	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/Ennuste	Edellinen ennuste	Ennusteen muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelyijäämä (-alijäämä)	40	240	200	240	1
Poistot ja arvonalentumiset	-70	-50	20	-50	
Rahoitustuotot ja -kulut	-40	-40		-40	
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Toiminnan rahavirta	70	250	180	250	1
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-31	-31		-31	
"Rahoitusosuudet investointimenoihin"					
"Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot"					
Investoinnin rahavirta	-31	-31		-31	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	39	219	180	219	1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	39	219	180	219	1

Kaupunki- suunnittelu- ja kiinteistötoimi

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen tulo- ja menoennuste

1 milj. Tulosyksikkö		Tilinpäätös 2016	TA 2016	3. Ennuste	Erotus TA/ Ennuste	Ylitysoikeus 2016	Edellinen ennuste 2016	Ennusteen muutos
5 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	Tulot yhteensä	743,7	764,5	772,8	8,4		766,4	6,4
	Menot yhteensä	-317,2	-335,5	-323,6	11,9	-0,4	-325,4	1,7
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-335,9		12,3			
	Toimintakate	426,5	429,0	449,2	20,2	-0,4	441,0	8,2
511 Kaupunkisuun.toimi	Tulot yhteensä	0,9	0,5	0,5			0,5	
	Menot yhteensä	-25,8	-26,7	-26,8	-0,1	-0,1	-26,8	
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-26,8		-0,0			
	Toimintakate	-24,9	-26,2	-26,3	-0,1	-0,1	-26,3	
521 Kiinteistötoimi	Tulot yhteensä	714,5	739,8	736,9	-2,8		731,4	5,5
	Menot yhteensä	-271,0	-285,3	-274,8	10,5	-0,4	-276,6	1,7
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-285,7		10,8			
	Toimintakate	443,5	454,5	462,1	7,6	-0,4	454,9	7,3
52101 Kiinteistövirasto	Tulot yhteensä	244,7	253,7	265,1	11,5		254,2	11,0
	Menot yhteensä	-21,3	-21,8	-22,2	-0,4		-21,8	-0,4
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-21,8		-0,4			
	Toimintakate	223,4	231,9	243,0	11,1		232,4	10,6
52103 Tilakeskus	Tulot yhteensä	469,8	486,1	471,8	-14,3		477,3	-5,5
	Menot yhteensä	-247,9	-261,9	-251,0	10,9		-253,1	2,0
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-261,9		10,9			
	Toimintakate	221,9	224,2	220,7	-3,5		224,2	-3,5
52105 Avustukset asuintalojen hissien ra	Tulot yhteensä							
	Menot yhteensä	-1,8	-1,6	-1,6	0,0	-0,4	-1,7	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-2,0		0,4			
	Toimintakate	-1,8	-1,6	-1,6	0,0	-0,4	-1,7	0,1
522 Asunto- tuotantotoimisto	Tulot yhteensä	15,0	15,4	22,4	7,1		20,5	1,9
	Menot yhteensä	-11,5	-14,6	-12,5	2,2		-12,6	0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-14,6		2,2			
	Toimintakate	3,5	0,7	10,0	9,3		8,0	2,0
531 Rakennus- valvontavirasto	Tulot yhteensä	13,3	8,9	13,0	4,1		14,0	-1,0
	Menot yhteensä	-9,0	-8,9	-9,6	-0,7		-9,5	-0,1
	TA+ylitysoik./TA+ylit/Enn		-8,9		-0,7			
	Toimintakate	4,3		3,4	3,4		4,5	-1,1

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Tulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Käytettävissä olevat määrärahat ovat yhteensä 26,8 milj. euroa, josta vuodelta 2015 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden osuus on noin 0,1 milj. euroa. Käytettävissä olevat määrärahat ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan.

Kaikkien sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan. Asuntorakentamisen mahdollistamista ja täydennysrakentamista koskevien sitovien toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan ylittävän siten, että

laadittavat asemakaavat mahdollistaisivat noin 6 900 asunnon rakentamisen (tavoite 5 500), josta täydennysrakentamista olisi noin 2 100 asuntoa (tavoite 1 650). Myös muiden toiminnallisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kiinteistövirasto

Kiinteistötoimeen sisältyvät omina talousarviokohtinaan kiinteistövirasto, nettobudjetoitu tilakeskus sekä avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen. Kiinteistötoimen tuloennuste on 2,8 milj. euroa talousarviota pienempi. Menot alittavat talousarvion 10,4 milj. eurolla. Tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate on ennusteen mukaan 7,6 milj. euroa talousarviota suurempi. Poistojen ennuste on talousarvion mukainen.

Kiinteistövirasto ilman tilakeskusta tulojen ennustetaan toteutuvan 11,5 milj. euroa talousarviota suurempana. Menojen ennustetaan ylittävän talousarvion 0,37 milj. euroa. Kiinteistölautakunta on esittänyt ylityksen kattamista irtaimen omaisuuden investointimäärärahojen säästöillä. Ulkoisen maanvuokrien osuus on 205 milj. euroa, maankäyttösopimuksiin perustuvia korvauksia arvellaan saatavan noin 20 milj. euroa ja muita tuloja 2,9 milj. euroa.

Tilakeskuksen tuloennuste on 14,3 milj. euroa talousarviota pienempi. Tuloja alentaa indeksikorotuksen poisjääminen sekä valmistuvien investointihankkeiden valmistumisen viivästymisen aiheuttama vuokratulojen menetys. Tilakeskuksen tuloja alentaa myös päätetty 5 milj. euron tuottavuustavoite, joka on toteutettu alentamalla opetusvirastolta, varhaiskasvatusvirastolta sekä sosiaali- ja terveysvirastolta perittäviä sisäisiä tilavuokria. Menot ovat ennusteen mukaan 10,9 milj. euroa talousarviota pienemmät. Menoennusteeseen ovat vaikuttaneet arvioitua pienempi kasvu sekä ylläpito- että vuokra- ja vastikekuluissa. Ennusteen mukaan sitova toimintakatetavoite tullaan alittamaan 3,5 milj. eurolla. Poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Avustuksiin asuintalojen hissien rakentamiseen on käytettävissä 2,0 milj. euroa sisältäen käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnetyn ylitysoikeuden. Määrärahasta ennustetaan käytettävän 1,6 milj. euroa. Hissiavustuksia myönnetään ennusteen mukaan 70 hissiprojektille.

Ennusteen mukaan viraston kaikki sitovat tavoitteet toteutuvat. Muista toiminnallisista tavoitteista ennustetaan jäävän toteutumatta ARA-vuokra-asunnon hakijat ilman asunnonvaihettajia ja välitettyjen vuokra-asuntojen määrät sekä uudisrakennusmittaukset.

Kiinteistövirasto on pyrkinyt pienentämään korjausvelkaan liittyviä riskejä muun muassa luopumalla kaupungin kannalta tarpeettomista kiinteistöistä. Rakennusten korjauksissa on turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta välttämättömät kohteet asetettu etusijalle.

Asuntotuotantotoimisto

Tulojen ennustetaan toteutuvan 7,0 milj. euroa talousarviota suurempina. Tulot muodostuvat rakennuttajapalkkioista ja teknisen asiantuntijapalvelun palkkioista. Menojen ennustetaan jäävän 2,2 milj. euroa talousarviota pienemmiksi ennakoitua pienempien korkokulujen, hankkeiden rakennusaikatauluissa tapahtuneiden siirtymisien sekä talousarviota alhaisempien henkilöstökulujen vuoksi. Tulojen ja menojen erotuksena syntyvä sitova toimintakate ennustetaan olevan 9,3 milj. euroa talousarviota parempi.

Sitova tavoite, joka on 1 500 uudistuotannon asunnon käynnistämispäätöstä, ennustetaan toteutuvan. Käynnistyspäätöksiä arvioidaan tehtävän 1 811 asunnon rakennuttamisesta. Peruskorjauskohteiden käynnistämispäätöksiä arvioidaan vuonna 2016 tehtävän seitsemässä kohteessa, joissa on yhteensä 555 asuntoa, mikä alittaa talousarvion mukaisen toiminnallisen määrätavoitteen.

Rakennusvalvontavirasto

Rakennusvalvontaviraston tulojen ja menojen erotuksena syntyvän sitovan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvioon nähden 3,4 milj. euroa suurempana. Talousarviossa tulot ja menot on merkitty yhtä suuriksi eli sitova toimintakatetavoite on nolla. Rakennusvalvontaviraston toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 4,1 milj. euroa ja toimintakulujen noin 0,7 milj. euroa talousarviota suurempina.

Tuottoja on ensimmäisen 9 kuukauden aikana kertynyt talousarvioon nähden noin 98 %. Suurin osa menokasvusta arvioidaan aiheutuvan lupakäsittelyn ja asiakaspalvelun resurssien lisäämisestä.

Sitovana toiminnallisena tavoitteena on, että saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 % käsitellään 6

viikossa. Tavoitteen ennustetaan toteutuvan. Muiden toiminnallisten tavoitteiden osalta ennustetaan, että lupapäätösten kokonaislukumäärää sekä uudisrakentamisen lupapäätösten lukumäärää koskevat tavoitteet eivät toteudu. Myös uudisrakentamisen lupapäätöksiin sisältyvien kerrosalatavoitteiden saavuttaminen näyttää epätodennäköiseltä lukuun ottamatta toimistoja, liiketiloja ja julkisia tiloja koskevaa kerrosalatavoitetta (200 000 kem²), joka on jo saavutettu.

Sähköisen lupapiste.fi -palvelun käyttöönotto laajenee ja tavoitteena on, että syksyllä 2016 valtaosan rakennusvalvonnan luvista olisi mahdollista hakea lupapiste.fi -palvelun kautta.

Tilan käytön tehokkuus

	Suorite	TA 2016	Ennuste 2016
Tarkastusvirasto	Tilojen kokonaispinta-ala	560,0	602,0
Tietokeskus	Tilojen kokonaispinta-ala	2 455,5	2 455,0
Tietokeskus	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakas	0,9	9,0
Hankintakeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	4 168,0	4 168,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilojen kokonaispinta-ala	485 153,0	485 153,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa asiakas	1,0	1,0
Sosiaali- ja terv.vir	Tilat m2/vakanssi	35,3	35,3
Varhaiskasvatusviras	Tilatäyttö	100,0	100,0
Varhaiskasvatusviras	Tilat m ²	231 523,0	231 523,0
Varhaiskasvatusviras	pinta-ala/asiakas	9,4	9,4
Suomenkielinen työvä	Tilat m ²	17 422,0	18 055,0
Suomenkielinen työvä	Neliöt per asukas	0,0	0,0
Arbis	Tilat	3 807,0	3 807,0
Arbis	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	9,5	9,5
Kaupungin kirjasto	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	36 707,0	36 707,0
Kaupungin kirjasto	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	177,0	166,0
Kulttuurikeskus	Tilat yhteensä (htm ²)	19 554,5	19 554,5
Kulttuurikeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	1,2	1,2
Kaupunginmuseum	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	14 037,0	14 037,0
Kaupunginmuseum	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	0,0	0,0
Korkeasaaren eläintä	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	10 301,0	10 301,0
Nuorisoasiainkeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	40 253,0	40 253,0
Nuorisoasiainkeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	1,0	1,0
Nuorisoasiainkeskus	Pinta-ala/ työntekijä hallinnossa	38,3	38,3
Liikuntavirasto	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	194 204,0	194 204,0
Taidemuseo	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	7 157,0	7 392,0
Taidemuseo	Tilojen pinta-alamäärä (htm ²) suhteessa	0,9	0,1
Taidemuseo	Tilakustannukset/kävijä	13,0	12,7
Helsingin Tukutori	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	20 387,0	21 713,2
Pelastuslaitos	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	173 624,0	177 750,0
Pelastuslaitos	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	0,3	0,3
Pelastuslaitos	Toimipaikkojen määrä	10,0	10,0
Pelastuslaitos	Vuokrakustannukset euroa vuodessa	6 061,0	6 061,0
Ympäristökeskus	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	3 489,0	3 489,0
Ympäristökeskus	Tilojen pinta-alamäärä (htm2) suhteessa	1,0	1,0
Asuntotuotantotoimis	Tilojen kokonaispinta-ala ht m ²	1 787,0	1 984,0
Asuntotuotantotoimis	Tilojen pinta-alamäärä (ht m ²) suhteessa	0,4	0,4
Rakennusvalvontavira	Tilojen kokonaispinta-ala htm ²	3 130,0	3 130,0
Rakennusvalvontavira	Tilat m ² / henkilötyövuodet	29,0	28,5
Katu ja viheral.yllä	Tilojen kokonaispinta-ala htm2	11 060,0	11 060,0
Katu ja viheral.yllä	Tilojen pinta-ala (htm2) suhteessa työnt	22,4	22,7
Stara	Tilankäytön tehokkuus	101,0	101,0
Kiinteistövirasto	Omassa käytössä olevien tilojen kokonais	11 528,0	11 528,0
Kiinteistövirasto	josta yksityisiltä vuokrattu	6 979,0	6 979,0
Kiinteistövirasto	Tilojen pinta-ala suhteessa asiakasmäärä	0,9	0,9
Kiinteistövirasto	Tiloja vuokrauksessa, m ²	2 970 000,0	2 970 000,0
Kiinteistövirasto	Tiloja ylläpidossa, m ²	1 870 000,0	1 880 000,0
Oiva-Akatemia	Toimitilat/henkilö	20,4	20,4
Taloushallintopalvel	Tilojen pinta-alamäärä suhteessa henkilö	19,6	0,0
Kaupunkisuunnitteluv	Tilat (m ²)		9 387,0

Investoinnit

Talousarvion investointien määrärahat (ilman liikelaitoksia) ovat 468 milj. euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen sekä muiden yhteensä 152 milj. euron ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä oleva määräraha on yhteensä 620 milj. euroa. Tänä vuonna arvioidaan investointeihin (ilman liikelaitoksia) käytettävän 509 milj. euroa eli 82 % käytettävissä olevista määrärahoista. Viime vuonna vastaava toteuma oli 388 milj. euroa. Liikelaitosinvestointeihin on talousarvioon varattu 212 milj. euroa, josta ennusteen mukaan käytetään 181 milj. euroa eli 86 %. Kaupungin investointimenoihin on yhteensä käytettävissä 832 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 690 milj. euroa eli 83 %.

Kiinteän omaisuuden talousarvion myyntitavoite on 100 milj. euroa. Ennusteen mukaan myyntejä kirjataan 277 milj. euroa. Tavoitteiden ylittyminen johtuu erityisesti kahden suuren vuosia valmistelussa olleen kiinteistökaupan, Kalasataman keskuksen tornitonttien sekä Pasilan keskustakorttelin ajoittumisesta samalle vuodelle. Vuodelle 2016 kirjautuvista myyntituloista suurin osa tuloutuu kaupungille vasta useamman vuoden aikana.. Talousarviossa on lisäksi tavoitteena saada kaupungin ydintoiminnan kannalta tarpeettomien kiinteistöjen ja osakkeiden myynnistä 35 milj. euroa. Myynneistä arvioidaan saatavan 59 milj. euroa, suurelta osin tuloutuksen jakautuessa usealle vuodelle. Metropolian ammatti- korkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnistä kiinteän omaisuuden ja rakennusten myyntiin kirjautuvistayhteensä 81 milj. euron tuloista pääosa sijoitetaan tulevana vuosina kaupungin omistamaan Kiinteistö Oy Myllypuron kampukseen.

Kaupunginhallituksen käytettävänä oleviin kiinteistöjen ostoihin ja lunastuksiin arvioidaan käytettävän 9 milj. euroa eli kaikki käytettävissä olevat määrärahat. Kiinteistölautakunnan maanhankintaan on käytettävissä määrärahasiirtojen ja ylitysoikeuksien jälkeen 9 milj. euroa, joka arvioidaan tarvittavan kokonaisuudessaan maanhankintoihin. Edellisten lisäksi määrärahaa on käytetty yhtiömuotoisten kiinteistöjen hankintaan Östersundomista 1 milj. euroa, joka on kirjattu osakkeiden hankintoihin talousarvion luvussa 8 22 Arvopaperit, Khn käyttäväksi. Täydennysrakentamiseen ja korvausinvestointeihin käytetään kokonaisuudessaan talousarviossa varatut ja ylitysoikeuksina myönnettyt käytettävissä olevat 4 milj. euron määrärahat.

Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin määrärahasiirtojen ja ylitysoikeuksien jälkeen käytettävissä olevasta 89 milj. euron määrära-

hasta ennustetaan käytettävän 80 milj. euroa. Länsisataman esirakentamisen arvioitu rahankäyttö on 22 milj. euroa. Kalasataman esirakentamiseen ja maaperän puhdistukseen ennustetaan tarvittavan 21 milj. euroa. Pasilan esirakentamiseen arvioidaan käytettävän 10 milj. euroa. Kruunuvuorenrannan esirakentamiseen arvioidaan käytettävän 3 milj. euroa. Kuninkaankolmion esirakentamiseen ennustetaan käytettävän 4 milj. euroa. Töölönlahden esirakentamiseen arvioidaan tarvittavan 2 milj. euroa. Muuhun eli nimeämättömien kohteiden esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin selvityksiin arvioidaan käytettävän tänä vuonna yhteensä 19 milj. euroa. Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin tarvittavia määrärahoja jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy myöhäisempään ajankohtaan. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupaedellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Talonrakennusinvestointeihin on käytettävissä edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyine ylitysoikeuksineen yhteensä 224 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 191 milj. euroa.

Tilakeskuksella on käytettävissä ylitysoikeuksineen 216 milj. euroa, joista arvioidaan käytettävän 183 milj. euroa eli 85 %.

Ennusteen mukaan uudisrakentamisen käytettävissä olevista 50 milj. euron määrärahoista jää käyttämättä 10 milj. euroa. Useat hankkeet ja niiden tarvitsema rahoitus ovat siirtyneet myöhemmäksi. Mm. Staran ja liikuntaviraston Vuosaaren tukikohdan, lasten päiväkotikoti Selkämeren, leikkiapuisto Lammen ja leikkiapuisto Pohjois- Haagan uudisrakennushankkeiden aloitukset ovat siirtyneet tältä vuodelta ensi vuoteen. Suurimmat käynnissä olevat uudisrakennushankkeet ovat Keskustakirjasto, Staran Jätkäsaaren työtukikohta, Maunulan kirjasto, työväenopisto ja nuorisotalo, lasten päiväkotikoti Alppikylä ja Jätkäsaaren peruskoulun luokat 1-2 ja lasten päiväkotikoti.

Korjaushankkeisiin on käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyt ylitysoikeudet mukaan lukien käytettävissä 156 milj. euroa. Määrärahasta jää käyttämättä 21 milj. euroa myöhentyneiden hankkeiden vuoksi. Sofianlehdon A-taloon rakennettavat toimintakeskus, kehitysvammapoliklinikka ja lyhytaikaisyksikkö,

Botby grundskolanin perusparannus, Lasten päiväkot Asterin perusparannus ja Pihkapaiston ala-asteen vesikaton peruskorjaus siirtyvät alkamaan vasta vuonna 2017, koska hankkeiden aloituksen edellytykset eivät ole toteutuneet suunnitellun aikataulun mukaisesti. Lapinlahden sairaalan säilyttävien toimenpiteiden, Roihuvuoren monipuolisen palvelukeskuksen tiiliverhouksen uusimisen, Arabian peruskoulun vanhan osan julkisivun peruskorjauksen ja Mustakiven ala-asteen julkisivun peruskorjauksen suunnittelu on kestänyt arviotua kauemmin ja toteutus alkaa myöhässä.

Merkittävimpiä vuonna 2016 alkavia korjauskohteita ovat Hoplaxskolanin Solnantien toimipisteen, Ruotsinkielisen työväenopiston ja Kaisaniemen ala-asteen perusparannukset. Suurimmat käynnissä olevat peruskorjaushankkeet ovat Roihuvuorella Prinsessantiellä ja Vallilassa Teollisuuskadulla sijaitsevien ammatillisten koulutusyksiköiden perusparannukset ja muutostyöt, jotka ovat käynnistyneet vuonna 2015 ja jatkuvat edelleen vuonna 2017. Vuonna 2016 päättyviä korjaushankkeita ovat Grundskolan Norsenin, Roihuvuoren ala-asteen, Pihlajamäen ala-asteen, Oulunkylän ala-asteen ja Vuosaaren ala-asteen perusparannukset.

Kaupungintalokorttelien kehittämiseen käytettävissä olevista 10 milj. euron määrärahoista jää käyttämättä 1 milj. euroa. Merkittävin hanke on osoitteessa Sofiankatu 4 sijaitsevien tilojen muutos- ja perusparannustyöt torikortteleiden elävöittämiseksi.

Pelastustoimen rakennuksiin on käytettävissä ylitysoikeuksineen 8 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Merkittävin hanke on Haagan pelastusaseman peruskorjaus.

Katurakentamisen käytettävissä olevat määrärahat ovat 163 milj. euroa. Talousarviomäärärahoista on osoitettu 55 milj. euroa rakennusviraston käyttöön ja 52 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön (Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Liityntäpysäköintipaikat ja Projektialueiden kadut). Kaupunginhallitus myöntää hankkeille etenemisen mukaan erikseen määrärahat. Katumäärärahojen käyttöennuste on 108,9 milj. euroa eli 67 % käytettävissä olevista määrärahoista. Yksikään sitovista talousarviokohdista ei tässä vaiheessa ole ylittymässä. Eniten määrärahaa jää käyttämättä Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt -kohdassa, Liikenneviraston yhteishankkeissa ja Projektialueiden kaduissa.

Katujen uudisrakentamiseen varattu 21 milj. euroa, jotka käytetään kokonaisuudessaan. Uudisrakentamisen pääpaino on suurpiirien täydennysrakentamiskohteiden asunto- ja toimitilatutannon edellyttämässä katurakentamisessa. Joukkoliikenteen kehittämisen suurimmat hankkeet (Runkolinja 500 ja Reijolankadun raitiotie) ovat vasta suunnitteluvaiheessa vuonna 2016.

Katujen peruskorjaukseen on käytettävissä 46 milj. euroa, josta arvioidaan jäävän käyttämättä 16 milj. euroa. Reijolankadun katujärjestelyt kiskoja rakentamiseksi siirtyvät vuoteen 2017, Erottajanaukio on suunnitteluvaiheessa tänä vuonna ja Mannerheimintien betonipäällysteen poisto Meilahdessa siirtyy ensi vuoteen HKL:n kiskoalueen korotuksen yhteydessä tehtäväksi. Iso-Roobertinkadun saneeraus on siirretty yrittäjien toivomuksesta alkavaksi vasta terassikauden jälkeen. Ulkovalaistuksen peruskorjaus on edennyt suunniteltua hitaammin etenkin LED-saneerauksen osalta.

Jalankulun ja pyöräilyn käytettävissä olevista 16 milj. euron väyläinvestoinneista jää käyttämättä 8 milj. euroa, mm. koska hallinto-oikeuden tekemästä Mechelininkadun katusuunnitelmaa koskevasta päätöksestä on haettu valitusoikeutta KHO:ltä, ja asian käsittely on edelleen kesken. Pohjoisbaanan toteutuksen käynnistäminen välillä Hakamäentie-Käpylä käynnistyy syksyllä.

Liikenneviraston yhteishankkeisiin käytettävissä olevasta yhteensä 18 milj. euron määrärahasta jää käyttämättä 9 milj. euroa. Kehä I - Kivikontien eritasoliittymän 2. vaiheen urakka valmistuu syksyllä, ja osa ylitysoikeutena saadusta määrärahasta jää käyttämättä. Muut Kehä I:n urakat ja Porvoonväylän melusuojausurakat ovat käynnissä ja ne valmistuvat vuonna 2017. Tuusulanväylällä Yhdyskunnantien vaihtopysäkin urakan aloitus siirtyy ainakin vuoteen 2017 Liikenneviraston rahoituksen vuoksi.

Liityntäpysäköintipaikkoihin varattu 1,5 milj. euron määräraha jää lähes kokonaan käyttämättä, koska Pohjois-Haagan aseman liityntäpysäköintialueen muutos on vasta katusuunnitteluvaiheessa vuonna 2016.

Projektialueilla käytettävissä olevista 76 milj. euron määrärahoista arvioidaan jäävän käyttämättä 27 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahti -alueella arvioidaan jäävän käyttämättä 1 milj. euroa. Jätkäsaarella ennustetaan jäävän käyttämättä 2 milj. euroa myöhentyneiden hankkeiden vuoksi. Kalasataman käytettävistä olevista määrärahoista jää käyttämättä 12 milj. euroa, koska koko alueen rakentaminen on käynnistynyt arvioitua hitaammin ja kauppakeskus Redin rakentaminen on viivästynyt. Suvilahden alueen suunnitelmat ovat valmistumassa urakkakilpailutukseen syksyllä 2016. Sompaaren ja osin myös Sörnäistenniemen rakentamisesta on käynnistymässä rakennusurakat. Verkkosaarella Capellan korttelien osalta urakat on laajentunut koskemaan myös korttelialueiden maaperänkunnostusta. Samaan urakkaan yhdistetään Hermannin rantatien rakentaminen välillä Tukutorinkuja – Vanha Talvitie.

Kruunuvuorenrannan käytettävissä olevat määrärahat ylittyvät noin 3 milj. euroa, Kruunusilltoihin varattu määräraha ylittyy, koska katu- ja siltasuunnitelmien lisäksi käynnistetään myös rakennussuunnitelmien laadinta ja Hakaniemen alueen yleissuunnittelu. Kruunusilltojen toteutustapaselvitys on käynnistetty. Kruunuvuoren-

rannan katuihin ja rantarakenteisiin varattu määräraha ylittyy, koska asuntotuotannon edellytysten mukaisesti on käynnistetty katujen rakentamishankkeita budjetoitua enemmän mm. Kaitalahden ja Haakoninlahden aloitusalueella.

Pasilassa käytettävissä olevaa määrärahaa jää kokonaisuutena käyttämättä 10 milj. euroa. Ilmalaan ja Länsi-Pasilaan osoitettu määräraha ylittyy, koska kaupunki on sopinut yksityisen rakennuttajan kanssa joidenkin tontin käyttöönoton edellyttämien katuosuuksien toteuttamisesta ennakoitua aikaisemmin vuosina 2016–2017. Keski-Pasilaan varattu määräraha alittuu, koska yksityisen rakentajan kokonaisvastuurakentamis-urakkaan sisältyvät työt ovat viivästyneet. Pohjois-Pasilaan osoitettu määräraha alittuu, koska alueella on käynnistymässä kumppanuuskaavoitus ja siten kohteelle osoitettu katumääräraha jää pääosin käyttämättä. Konepajan alueen määräraha alittuu, koska alueen rakentuminen on edennyt suunniteltua hitaammin. Kuninkaankolmion alueella määrärahoista jää käyttämättä 1 milj. euroa, koska uusia katusuunnitelmia ei ole tarpeen käynnistää tänä vuonna. Honkasuon alueella ei käynnistetä katusuunnitelmia tänä vuonna. Uusiin projektialueisiin ja muuhun täydennysrakentamiseen varatuista määrärahoista jää käyttämättä 4 milj. euroa.

Kaupunginhallitus voi tehdä projektialueiden katumäärärahojen puitteissa sisäiset määrärahasiirrot muuttoneiden tarpeiden mukaisesti.

Puistorakentamisen käytettävissä olevat määrärahat ylitysoikeuksineen ovat yhteensä 12 milj. euroa. Määrärahasta on osoitettu rakennusviraston käyttöön puistojen uudisrakentamiseen ja peruskorjauksiin vajaa

7 milj. euroa, joka ennustetaan käytettävän kokonaisuudessaan. Määrärahasta on osoitettu kaupunginhallituksen käyttöön Projektialueiden puistoihin vajaa 6 milj. euroa, josta ennustetaan käytettäväksi 4 milj. euroa. Kamppi-Töölönlahden puistoihin varattu määräraha alittuu, koska alueella tehdään lähinnä viimeistelytyötä ja alueen eteläosassa puistosuunnittelua. Jätkäsaaren puistoihin varatut määrarahat käytetään lähes kokonaan. Kalasataman puistoihin käytettävissä olevat määrarahat käytetään kokonaisuudessaan, koska Isoisänsilän valmistumisen jälkeen koirapuiston rakentaminen sekä reitistön parantaminen Kalasataman lähivirkistysalueeksi suunnitellulla Mustikkamaan alueella ovat ajankohtaisia.

Arvopapereihin on käytettävissä myönnetty ylitysoikeudet mukaan kanssa yhteensä 8 milj. euroa, josta arvioidaan käytettävän 7 milj. euroa. Määrärahaa käytetään mm. osakkeiden hankintaan sekä kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen pääomittamiseen. Myös osakemuotoiset maanhankinnat on kirjattu arvopaperit-lukuun.

Lähiörahaston käytettävissä olevista 13 milj. eurosta arvioidaan käytettävän 6 milj. euroa.

Investoinnit (ilman liikelaitoksia)

1 milj. Tulosityksikkö	TP 2015	TA 2016	Ylitysoikeus 2016	TA + ylitysoikeus 2016	3. Ennuste 2016	Toteuma %	Ed. Ennuste	Ennusteen muutos
Kiinteä omaisuus	52	80	32	112	107	95	94	-12
Talonrakennus	168	189	34	224	191	85	192	1
Kadut, liikenneväylät ja radat	94	108	55	163	109	67	115	6
Väestönsuojat	0	1	0	1	1	100	1	
Puistorakentaminen	11	9	3	12	11	86	11	0
Liikuntapaikat, ltkn käytettäväksi	10	10	1	11	11	100	11	
Korkeasaaren eläintarha	2	3	0	3	2	62	2	
Irtaimen omaisuuden perushankinta	40	59	13	72	68	95	68	-0
Helsingin kaupungin tukkutori								
Kuntayhtymät, kanslian käytettäväksi		0		0	0	100	0	
Arvopaperit	84	4	4	8	7	90	7	0
Muu pääomatalous	3	6	8	14	6	42	7	1
						X		
Yhteensä	466	468	152	620	509	83	508	-5

Helsingin kaupunki

Talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisenennuste 3/2016

Strategia-alue	Strateginen tavoite	Suorite	TA 2016	Ennuste 2016
Elinvoimainen Helsinki				
	Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki			
	Korkeasaaren eläintä	Aukiolotuntien määrä 2793	2 793,0	2 811,0
	Kulttuurista iloa ja vetovoimaa			
	Kaupungin kirjasto	102 000 aukiolotuntia	102 000,0	107 000,0
		käyntien määrä 14,5 miljoonaa	14,5	14,4
	Kulttuurikeskus	Esitysten lukumäärä saleissa 1 200	1 200,0	1 301,0
		Opetustuntien tavoite 12 000	12 000,0	15 674,0
		Esitykset ;Savoy ja Esplanadi 320	320,0	
	Savoy-yksikkö	Esitykset ;Savoy ja Esplanadi 320		410,0
	Kaupunginorkesteri	Sinfoniakonserttien määrä 44	44,0	44,0
	Taidemuseo	Kävijämäärä yhteensä	145 000,0	145 000,0
	Suomen yritysmönteisin kaupunki			
	Helsingin Tukkutori	Asiakastytytyväisyys 3,4	3,4	3,5
	Kiinteistövirasto	Luovutettu asuntorakennusoikeus vähintään	325 000,0	325 000,0
Hyvinvoiva helsinkiläinen				
	Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut			
	Varhaiskasvatusviras	Ehkäisevän toimeentulotuen määrästä ko	43,0	
		Kuntouttavaa työtoimintaa saa vähintään	1 800,0	
		Palvelut kehittyvät palvelustrategian mu	100,0	100,0
	Helsinkiäisten liikunta lisääntyy sekä hyvinvointi ja terveys paranee			
	Sosiaali- ja terv.vir	Vakiinnutetaan kokeilun perusteella 3-vu	100,0	100,0
		Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ol	2 000,0	200,0
		Perhehoidon ja läheisverkostojen sijoitusten	100,0	100,0
		Kiireettömän hoidon odotusaika terveysas	4,0	4,0
		Päivystysosastojen kotiutusprosentti kas	100,0	100,0
	Varhaiskasvatusviras	Vakiinnutetaan kokeilun perusteella 3-vu	100,0	100,0
		lapsilla on mahdollisuus aktiiviseen lii	100,0	100,0
	Suomenkielinen työvä	Toteutetaan 102 500 opetustuntia	102 500,0	103 600,0
	Arbis	toteutetaan 22 500 opetustuntia	22 500,0	22 500,0
	Liikuntavirasto	Palveluiden asiakastytytyväisyys on 3,6 (	3,6	3,6
		Monitoimi- ja uimahalleissa on 1 800 000	1 800 000,0	1 800 000,0
		Kaikista kaupungin peruskouluista 85 % o	85,0	85,0

	Ikääntyvistä huolehditaan				
		Sosiaali- ja terv.vir	Laitoshoidossa olevien osuus 75 vuotta t	100,0	100,0
			Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttänei	100,0	100,0
	Nuorille tilaa kuulua ja loistaa				
		Opetusvirasto	Peruskoulun päättötodistuksen saa suomen	98,0	100,0
		Ammatillinen koulutus	Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat	100,0	100,0
			Lukiokoulutuksessa oppilaiden ja opiskel	100,0	100,0
			Oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat	100,0	0,0
			Peruskoulun päättötodistuksen saa suomen		98,0
			Lukiokoulutuksessa opiskelijat suorittav		25,0
			Peruskoulun päättötodistuksen saa ruots		99,0
			Ammatillisessa peruskoulutuksessa otetaan		0,0
		Nuorisoasiainkeskus	Käyntikerrat	100,0	1 410 000,0
			Nuorten pienryhmät	100,0	1 900,0
			Toiminnan tuottamiseen osallistuneet nuo	100,0	2 100,0
	Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut				
		Työterveys, Hki	Työterveysneuvotteluita 1600	1 600,0	1 600,0
Tasapainoinen talous ja hyvä johtaminen					
	Taitava johtaminen ja osaava henkilöstö				
		Pelastuslaitos	Väestönsuojelun ja suuronnettomuuksien j	10,0	10,0
		Stara	Työhyvinvointia kehitetään siten, että s	0,2	0,2
	Talous pysyy tasapainossa ja tuottavuus paranee				
		Kaupunginkanslia	Talouden ohjauksen tasapainotavoite: Pid	100,0	0,0
		Stara	Tuottavuutta parannetaan alentamalla kii	100,0	100,0
		HKL	Tilikauden tulos vähintään nolla	100,0	100,0
		Kiinteistövirasto	Ulkoiset maanvuokrat, 200 milj. €, vähin	200,0	205,0
	Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut				
		Tarkastusvirasto	Arviointikertomus ja tilintarkastuskerto	100,0	100,0
		Tietokeskus	68 julkaisua, joista 25 kpl on myös pain	68,0	68,0
		Tietokeskus	ajantasainen julkaisukalenteri, joka päi	100,0	100,0
		Tietokeskus	vähintään 50 uutta HRI-palvelussa avattu	50,0	50,5
		Kaupunginkanslia	Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituk	60,0	60,0
		Hankintakeskus	55 %:ssa hankintakeskuksen tekemistä han	55,0	55,0
		Hankintakeskus	asiakastytyväisyys	0,0	3,8
		Oiva-Akatemia	Asiakastytyväisyys 3,95	4,0	4,0

Toimiva Helsinki					
	Asukkaille sujuvat ja integroidut palvelut				
		Pelastuslaitos	Ensihoidon tavoittamisviive enintään 8 m	70,0	67,0
			I-riskialueella pelastustoiminnan keskim	60,0	54,0
			Turvallisuuspistekertymä	100,0	8 200,0
		Katu ja viheral.yllä	Asunto-ohjelman mukaisille tonteille rak	100,0	100,0
			Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen o	100,0	100,0
			Sähköisesti käytettävissä olevien asiain	100,0	100,0
		HKL	Metroliiikenteen luotettavuus säilyy 2016	100,0	99,9
			Raitioliiikenteen luotettavuus säilyy 201	99,9	99,8
		Sosiaali- ja terv.vir	Sähköisen asiainnin käyttäjämäärä kasvaa	10,0	10,0
	Kaupungin toiminta on kestävä ja tehokasta				
		Helsingin Tukutori	Toimitilojen käyttöaste vähintään 89 %	89,0	90,5
		Ympäristökeskus	Oiva-tarkastukset 2600 kpl	2 600,0	2 900,0
			Ilm.muutoksen sopeutumisen toimintasuunn	100,0	100,0
			Terv.suojelussa ym 480 valsu-tark.	480,0	480,0
			V 2017 energiankulutus on -6 % (2014)		0,0
		Katu ja viheral.yllä	Rakennusviraston energiansäästötavoite 2	10,0	10,0
		Stara	Energiansäästötavoite on 10 % vuoden 201	10,0	10,0
	Kaupunginosat kehittyvät eloisina ja houkuttelevina				
		Rakennusvalvontavira	Saapuneista lupahakemuksista vähintään 8	80,0	80,0
		Katu ja viheral.yllä	Helsingin katu- ja puistorakentamisessa	80,0	80,0
	Kaupunkirakenteen eheytyminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta				
		Kaupunkisuunnitteluv	Yleiskaavaehdotus valmistellaan päätökse	100,0	100,0
			Asemakaavoitetusta asuntokerroslamääräs	150 000,0	190 000,0
			Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliike	0,2	0,2
			Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikent	100,0	0,2
			Malmin lentokenttälueen asemakaavoituks	5 500,0	100,0
		HKL	Metroliiikenteen asiakastytytyväisyys vähi	4,2	
			Raitioliiikenteen asiakastytytyväisyys väh	4,0	
			Matkustajien kokema järjestys ja turvall	3,8	
	Kulttuurista iloa ja vetovoimaa				
		Kaupunginmuseo	Asiakasmäärä 370 000	370 000,0	736 150,0
	Monipuolisia asumisvaihtoehtoja kasvavassa				
		Kaupunkisuunnitteluv	Laaditaan kaupungin strategiaohjelman mu	5 500,0	620 000,0
		Asuntotuotantotoimis	Asuntotuotantotoimisto sitoutuu rakennut	1 500,0	1 811,0
			Toimisto rakennuttaa siltä tilattavat ka	100,0	100,0
		Kiinteistövirasto	Vapautuvien vuokra-asuntojen markkinoint	5,0	3,0
			Tyhjien tilojen osuus tilakannasta enint	4,0	4,0
			Maanmittaustoimintaan liittyvien keskeis	19,0	19,0
			Kaupungin tuella rakennettujen hissien m	60,0	60,0
	Tehokkaat ja toimivat tukipalvelut				
		Palvelukeskus liikel	Asiakastytytyväisyys		3,5

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisennuste 3/2016

		Suorite	TA 2016	Ennuste 2016
Kaupunginjohtajan toimiala				
	Taloushallintopalvel	Tilikauden tulos vähintään nolla	100,0	50 000,0
		Asiakastyytyväisyys	3,8	3,8
		Manuaaliset kirjanpitiöviennit, kpl	180 000,0	180 000,0
		Myyntilaskut ja -reskontralaskut, kpl	1 250 000,0	1 255 000,0
		Maksumuistutukset ja perinnät, kpl	207 000,0	220 000,0
		Ostolaskut, kpl	750 000,0	798 000,0
		Palkka- ja palkkiolipukkeet, kpl	780 000,0	800 000,0
		Henkilötyövuodet, htv	361,0	361,0
		Automaattisesti täsm. tilioiteviennit, %	61,0	64,5
Rakennus ja ympäristötoimi				
	Hankintakeskus	Hankintakilpailutusten määrä, kpl	120,0	120,0
		Keskimääräinen työpanos/1000 toimitusriv	16,0	16,0
		Keskimääräinen työpanos/kilpailutus, htp	40,5	40,5
		Logistiikkakeskuksen toimitusrivien määr	400,0	400,0
		Logistiikkakeskuksen varaston arvo	900,0	900,0
	Helsingin Tukkutori	Vuokratut tilat, kauppahallit	3 087,0	3 726,3
		Vuokratut tilat, tukkutorialue	17 300,0	17 986,9
	Pelastuslaitos	Maallikoiden havaitsemista kammiovärinäp		55,0
		Ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuus		90,0
		VATU-menettelyt toteutuvat 100 %.		100,0
		Täydennyskoulutuksen määrä on vähintään		100,0
		Pelastuslaitos järjestää suuronnettomuuk		100,0
		Pelastustoiminnan tärkeimmille toiminno		100,0
		Pelastustoimialueen alueellisen pelastus		100,0
		Määräaikaisen valvonnan piirissä oleviss		100,0
	Ympäristökeskus	Hoito- ja käyttösuunn. rauhoituses. 3 al		100,0
		Ruokamyrkytyspäilyjen käsitt.aika 6 vrk		5,0
		Elintarvikehuoneistoilm. käs.aika 5 vrk		5,0
		Oleskelutilojen ilm 80% alle 100 vrk:ssa		105,0
		Ympäristövalv. valvutark 80 %, 400 kpl		400,0

	Katu ja viheral.yllä	Ajoneuvojen siirtokehotukset, kpl	5 000,0	5 000,0
		Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot, kpl	16 000,0	16 000,0
		Arkkitehtuuriosaston projekteille tehtyt	30 000,0	38 000,0
		Asiakaspalvelutapahtumat, kpl	125 000,0	145 000,0
		Katuvihreä	491,0	491,0
		Maankäyttöluvat ja vuokraukset, kpl	14 000,0	13 500,0
		Metsäiset alueet	4 739,0	4 655,0
		Pellot ja niityt	1 180,0	1 045,0
		Pysäköintiautomaatit, kpl	550,0	550,0
		Pysäköintivirhemaksukehotukset	190 000,0	180 000,0
		Rakennetut puistot	907,0	907,0
		Uudelleen päällystetty katuala	45,0	45,0
		Uudisrakennukset ja peruskorj.	50 000,0	76 376,0
		Yleiset käymälät, kpl	40,0	39,0
		Ylläpidettävä katuala	2 125,0	2 083,0
		Ylläpidettävät sillat	318 778,0	310 364,0
		Ulkovalaistuksen energian kulutus, Kwh/a	79,1	79,1
	Stara	Henkilöstön määrä	1 424,0	1 464,0
	Palvelukeskus liikel	Liikevaihdon muutos%		0,6
		Investoinnit liikevaihdesta %		0,7
		Omavaraisuusaste %		78,2
		Liikevaihto / henkilö		63,3
		Liikelyijäämä % liikevaihdesta		5,7
		Sijoitetun pääoman tuotto %		10,6
		Henkilöstökulut (ml.työvoiman ostot) % I		53,4

Sosiaali- ja terveystoimi				
	Sosiaali-ja terv.vir	Terveysneuvonta, terveydenhoitaja, käynt	225,0	220,0
		Terveysneuvonta, terveydenhoitaja, muu a	81,0	55,0
		Terveysneuvonta, lääkärikäynti	51,0	51,0
		Terveysneuvonta, lääkäri, muu asiointi	1,0	1,0
		Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja,	122,0	112,0
		Kouluterveydenhuolto, terveydenhoitaja,	11,0	14,0
		Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaj	50,0	50,0
		Opiskeluterveydenhuolto, terveydenhoitaj	10,0	10,0
		Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lääkä	21,0	21,0
		Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lääkä	3,0	3,0
		Lastensuojelun perhehoito, hoitovrk	327,0	324,5
		Lastensuojelun laitoshoido, hoitovrk	210,0	190,0
		Läheisverkostosijoitukset, hoitovrk	10,0	11,0
		Kasvatus ja perheneuvonta, käynti	21,0	21,0
		Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	34,0	36,0
		Kehitysvammapalvelun asumispalvelut, pai	892,0	909,0
		Kehitysvammapalvelun laitoshuolto, paika	130,0	130,0
		Terveysaseman lääkärin vastaanotto, käyn	490,0	490,0
		Terveysaseman lääkärin vastaanotto, muu	280,0	280,0
		Terveysaseman hoitajan vastaanotto, käyn	420,0	420,0
		Terveysaseman hoitajan vastaanotto, muu	330,0	330,0
		Hammashuolto, käynti	478,0	533,0
		Hammashuolto, muu asiointi	2,0	2,0
		Pkl-vastaanotto, käynti	50,0	55,7
		Pkl-vastaanotto, muu asiointi	18,0	20,4
		Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynt	42,0	45,0
		Tk-päivystys, käynti	127,0	138,7
		Terveyskeskuspäivystys, muu asiointi	2,0	1,3
		Psykiatrian avohoitokäynti	172,0	178,9
		Psykiatrian avohoito, muu asiointi	50,0	56,6
		Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	81,0	70,5
		Psykiatrian avohoitopäivä	73,0	77,2
		Polikliininen päihdehuolto, as. käynnit	60,0	60,4
		Korvaushoido, käynnit vuoden aikana	130,0	128,7
		Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuor	63,0	71,7
		Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuoroka	45,0	40,0
		Kotihoito, käynti	2 650,0	2 830,0
		Kotihoito, muu asiointi	150,0	220,0
		Somaattinen sairaalahoito, päättäneet ho	33,0	31,7
		lääkäiden ympärivuorokautinen palveluas	1 050,0	1 040,0
		lääkäiden ympärivuorokautinen laitoshoit	450,0	430,0
		Toimeentulotukiasiakastalouksia	45,0	45,0

	Varhaiskasvatusviras	Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset	36 899,0	37 004,0
		Omissa päiväkodeissa 31.12.	22 052,0	22 277,0
		Ostopalvelupäiväkodeissa 31.12.	210,0	300,0
		Perhepäivähoidossa 31.12.	1 000,0	980,0
		Lasten kotihoidontuki, lapset 31.12.	8 900,0	8 750,0
		Yksityisenhoidontuki, lapset 31.12.	3 237,0	3 237,0
		Kerhoissa, lapset 31.12.	1 500,0	1 400,0
		Käyttöaste	92,5	92,5
		Menot €/ 1-6v. Hki	9 812,0	9 907,0
		€/lapsi omissa päiväkodeissa	11 861,0	11 640,0
		€/ lapsi ostopalvelupäiväkodeissa	14 592,0	9 942,0
		€/lapsi perhepäivähoidossa	13 497,0	13 664,0
		€/lapsi lasten kotihoidontuella	6 163,0	6 291,0
		€/lapsi yksityisenhoidontuella	6 856,0	6 943,0
		€/lapsi kerhossa	2 500,0	2 500,0
		Päiväkotien määrä	276,0	276,0
		Leikkipuistojen määrä	67,0	67,0
		Vakanssit	5 864,0	5 864,0
		Henkilöstömäärä	6 040,0	6 040,0
Sivistystoimi				
	Suomenkielinen työvä	Kurssilaiset, kurssipaikan saaneet	78 000,0	77 000,0
		Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	1 320 000,0	1 200 000,0
		Kokeileva, Integroiva, Strateginen opetu	12 500,0	17 000,0
		Tuntipalkkaisen henkilöstön opetustunnit		89 000,0
	Arbis	Osallistujat, ilmoittautuneet opiskelija	18 300,0	18 300,0
		Opintonsa loppuunsaattaneiden maahanmu	15,0	15,0
	Kaupungin kirjasto	Lainat /aukiolotunti	86,0	79,0
		Käynnit/aukiolotunti	142,0	135,0
		Käynnit / henkilötyövuosi	31 522,0	31 304,0
		Aukiolotunnit/ 1000 as.	162,0	170,0
		Lainat /henkilötyövuosi	19 130,0	18 478,0
		Henkilötyövuodet /1000 as	0,7	0,7

	Kulttuurikeskus	Kurssien määrä yhteensä, kpl	1 100,0	1 290,0
		Oppilasmäärä yhteensä, kpl	11 000,0	16 096,0
		Omat esitykset; Savoy ja Esplanadi	30,0	
		Yhteisesitykset; Savoy ja Esplanadi	150,0	
		Ulkopuolisten esitykset; Savoy ja Esplan	140,0	
		Käyttöpäivät; Savoy teatterisali	210,0	
		Kävijät; Savoy teatterisali	60 000,0	
		Snadille artsumpi stadi	5,0	6,0
		Taidenäyttelyiden lukumäärä	120,0	105,0
		Kävijät; Näyttelyt	150 000,0	228 000,0
		Kävijät; Esitykset	75 000,0	115 000,0
		Artist in Residence, käyttöpäivät keskim	220,0	275,0
		Tilojen vuokraukset taiteilijoille, kpl	30,0	31,0
		Käsiteltyjä avustuksia, kpl	990,0	990,0
		Myönnettyjä avustuksia, kpl	400,0	400,0
	Savoy-yksikkö	Omat esitykset; Savoy ja Esplanadi		24,0
		Yhteisesitykset; Savoy ja Esplanadi		242,0
		Ulkopuolisten esitykset; Savoy ja Esplan		144,0
		Käyttöpäivät; Savoy teatterisali		215,0
		Kävijät; Savoy teatterisali		86 000,0
	Kaupunginmuseo	Näyttelyt ja julkaisut	9,0	15,0
		Annetut lausunnot ja muistiot	450,0	600,0
		Kulttuurihistoriallinen kokoelma	453 698,0	453 894,0
		Valokuvat	970 837,0	975 000,0
		Taide	6 105,0	6 166,0
		Arkeologiset kokoelmat	92 142,0	92 550,0
		Kokoelmista avattuna Finna-tiedonhaku- p	41 320,0	50 977,0
	Kaupunginorkesteri	Viihdekonsernit	4,0	4,0
		Lasten- ja koululaiskonsernit	5,0	25,0
		Muut konsertit	0,0	0,0
		Tilauskonsernit	3,0	3,0
		Ulkomaiset konsertit	3,0	3,0
		Kamarimusiikkikonsernit	5,0	5,0
		Avoimet kenraaliharjoitukset	20,0	20,0
		Kokonaiskuulijamäärä	110 000,0	106 000,0
	Korkeasaaren eläintä	Kävijämäärä	530 000,0	530 000,0
		eläinlajit	170,0	170,0

	Liikuntavirasto	Laitostoiminnan käyntikerrat	3 832 000,0	3 832 000,0
		Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	4 352 000,0	4 351 001,0
		Uimarantatoiminnan käyntikerrat	902 000,0	828 000,0
		Liikunnanohjauksen käyntikerrat	650 000,0	650 000,0
		Easy-Sport käyntikerrat	40 000,0	47 000,0
		FunAction käyntikerrat	15 000,0	22 000,0
		Leirinnän yöpymiskerrat	92 000,0	93 000,0
		Venesataman venepaikat kpl	11 800,0	11 800,0
		Kalastusluvat, kpl	7 000,0	7 000,0
	Taidemuseo			
		Uusien julkisen taiteen hankkeiden käynn		2,0
		Näyttelyt		18,0
	Oiva-Akatemia	Opintopäivät	30 500,0	28 000,0
		Konsulttipäivät	1 573,0	1 300,0
	Työterveys, Hki	Esimieskonsultaatiot	3 500,0	3 500,0
		Työpaikkaselvitykset	560,0	560,0
		Vastaanotto ja etäkontaktit	230 000,0	230 000,0
		Asiakasmäärä	41 000,0	41 000,0
		Tehokkuus/Taloudellisuus	0,0	
		Kirjanpidon myynti/asiakasmäärä	394,0	418,0
		Liikelyijäämä % liikevaihdosta		1,2
		Liikevaihto / henkilö		117,0
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi				
	Kaupunkisuunnitteluv	Joukkoliikenne-etuudet sisältävien tulos		80,0
	Asuntotuotantotoimis	ARA-tuotanto: käynnistyspäätöksiä asunto	1 407,0	1 543,0
		Muu uudistuotanto: käynnistyspäätöksiä a	93,0	268,0
		Uudistuotanto yhteensä: käynnistyspäätök	1 500,0	1 811,0
		Peruskorjaus: käynnistyspäätöksiä asunto	815,0	555,0
	Rakennusvalvontavira	Lupapäätökset, kpl	3 500,0	2 300,0
		Uudisrakentamista koskevat lupapäätökset	650,0	650,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, asuntoj	5 000,0	5 000,0
		Käyttötarkoituksen muutokset, asuntoja k	500,0	500,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, toimist	200 000,0	310 000,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, teollis	90 000,0	15 000,0
		Uudisrakentamisen lupapäätökset, muut ke	7 500,0	3 000,0
		Erytysuunnitelmat, kpl	35 000,0	35 000,0
		Katselmukset, kpl	15 000,0	15 000,0
		Uudisrakentamisen määrä milj. m3	3,8	3,8
		Lupien (80 %) käsittelyaika kuukausia	1,4	1,4
		Lupien (80 %) käsittelyaika viikkoja	6,0	6,0

	Kiinteistövirasto	Sairauspoissaolo %		3,0
		Koulutuspäiviä / hlö		3,8
		Rakentamiskelpoiseksi tutkittu ja kunnos	15,0	15,0
		Geoteknisestä suunnittelusta johtuvia, y	0,0	
		Kaupungin palvelurakennusten sääkorjattu	141,0	141,0
		Maaomaisuus Helsingissä, ha	15 370,0	15 370,0
		Maaomaisuus muissa kunnissa, ha	5 600,0	5 600,0
		Pohjatutkimusprofiileja tietokannassa, k	261 000,0	262 000,0
		Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteit	500,0	500,0
		Uudisrakennusmittauksia, kpl.	650,0	600,0
		Ara-asunnon hakijat ilman asunnonvaihtaj	22 000,0	14 800,0
		Välitetyt ara-vuokra-asunnot, kpl	2 300,0	2 200,0

Kaupunginjohtajan ja apulaishenkilöiden kaupunginjohtajien toimialojen virastot ja kunnalliset liikelaitokset

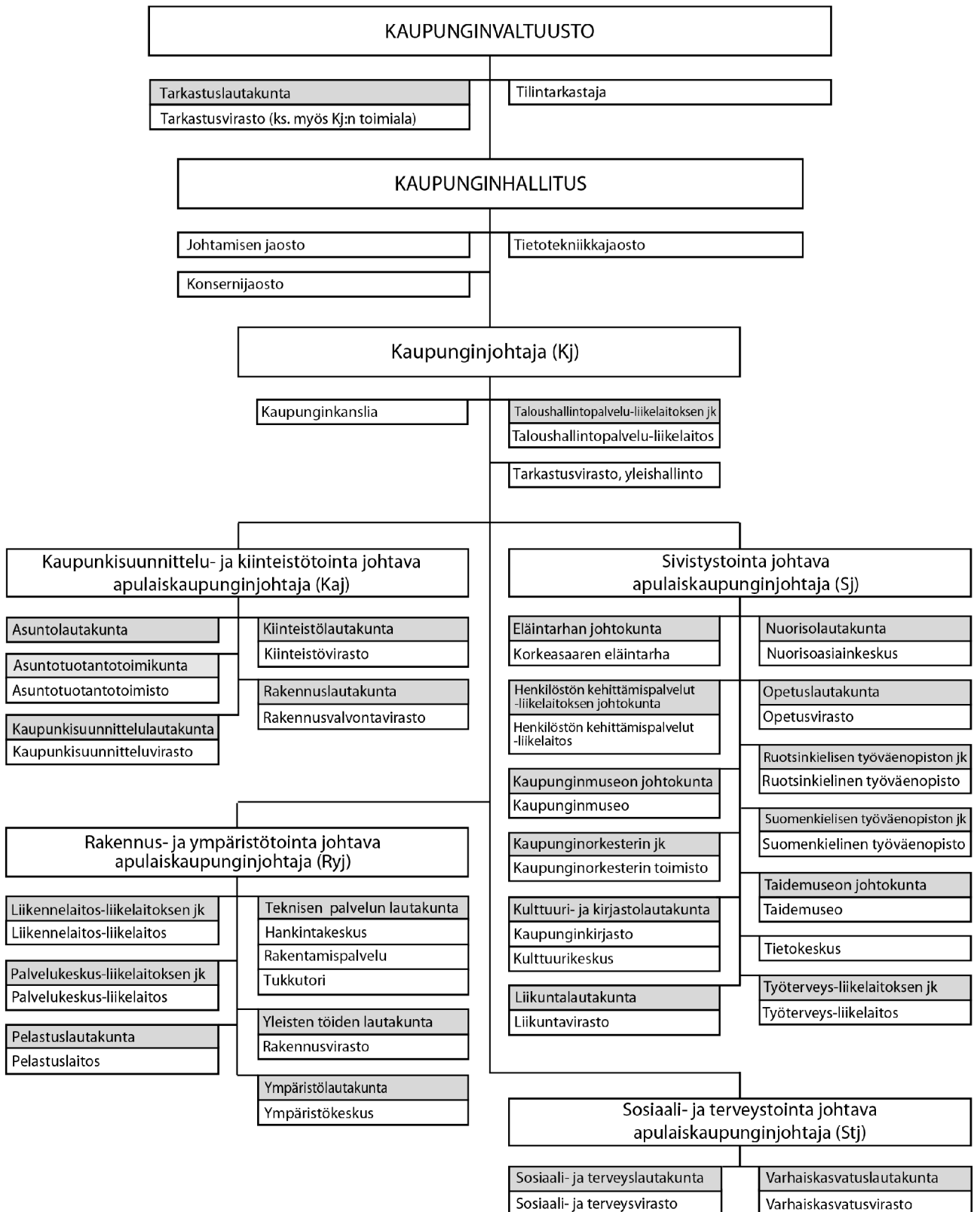
Kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat tarkastusvirasto ja kaupunginkanslia. Kunnallisista liikelaitoksista kaupunginjohtajan toimialaan kuuluu Taloushallintopalvelu. Pääluokkaan kuuluvat lisäksi kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan, keskusvaalilautakunnan, kaupunginkanslian ja tietokeskuksen käytettäväksi osoitettuja määrärahoja.

Rakennus- ja ympäristötoimen apulaishenkilöiden kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat Helsingin kaupungin tukkutori, hankintakeskus, rakennusvirasto, Stara (ent. rakentamispalvelu), pelastuslaitos, ympäristökeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista HKL ja Palmia.

Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen apulaishenkilöiden kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveysvirasto ja Varhaiskasvatusvirasto. Sosiaali- ja terveysviraston määräraha sisältää HUS-kuntayhtymälle osoitetut määrärahat.

Sivistystoimen apulaishenkilöiden kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat opetusvirasto, suomen- ja ruotsinkieliset työväenopistot, kaupunginkirjasto, kaupungin taidemuseo, kulttuurikeskus, kaupunginmuseo, kaupunginorkesteri, Korkeasaaren eläintarha, nuorisosaatavien keskus, liikuntavirasto ja tietokeskus sekä kunnallisista liikelaitoksista Oiva Akatemia ja Työterveys Helsinki.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen apulaishenkilöiden kaupunginjohtajan toimialaan kuuluvat kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, asuntotuotantotoimisto ja rakennusvalvontavirasto.

HELSINGIN KAUPUNGIN
HALLINNON ORGANISAATIO
1.1.2016

Apulaiskaupunginjohtajat aakkosjärjestyksessä toimialan mukaan.

Virastot ja liikelaitokset aakkosjärjestyksessä lauta- tai johtokunnan nimen mukaan.

Helsingin kaupunki Kaupunginkanslia

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
Postiosoite
PL 20
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaiht. 09 310 1641
kaupunginkanslia@hel.fi
www.hel.fi/kaupunginkanslia